

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ЕКО FUND

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ДОКЛАД
НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

От началото на дейността си до приключване на суаповата сделка "Дълг срещу околна среда" НДЕФ е финансирал 100 инвестиционни проекта, предоставяйки над 26 500 000 лв. Благодарение на това фондът изигра ролята на решаващ фактор за мобилизирането на финансови средства (още над 115 100 000 лв.) от други, предимно международни източници за реализиране на проекти за опазване на околната среда в България.

В края на 2011 г. бяха финализирани две сделки за продажба на Предписани емисионни единици с Република Австрия в съответствие с чл. 17 на Протокола от Киото. По двете сделки са изпълнени 45 публични проекта на обща стойност 32 937 914 лева. Финансовото участие на НДЕФ възлиза на 27 147 227 лева. Финансирани са по правилата за минимална държавна помощ и два проекта за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Финансовото участие на фонда за тях възлиза на 757 062 лева.

От март 2015 г. НДЕФ изпълнява Инвестиционна програма за климата (ИПК), финансирана на основание решение на Министерския съвет съгласно § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Програмата осигурява финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти държавна и/или общинска собственост. През 2016 г. в рамките на ИПК стартира и схема за насърчаване използването на електромобили. През 2017 година с цел подобряване ефективността на публичния финансов ресурс, се разработват и прилагат финансови инструменти за проектите за енергийна ефективност в партньорството с ЕБВР.

От 2015 г. НДЕФ с подкрепата на Федералното министерство на околната среда, опазването на природата и ядрената безопасност на Република Германия в партньорство с Берлинския независим институт за околна среда (UfU), започна изпълнението на образователна програма за промяна на поведението на учениците в българските училища към пестене на енергия.

От 2016 г. НДЕФ изпълнява пилотната схема на Инвестиционна програма "Минерални Води", финансирана със средства, осигурени от бюджета на Министерството на околната среда и водите с Постановление на МС № 254 от 2016 г.

През 2017 г. стартира Програма Микропроекти за климата, която се финансира с приходи по Споразумението за прехвърляне на емисии (Annual Emissions Allocation) между Република България и Република Малта (РМС 175/29 март 2017 г.).

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ДОКЛАД

НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

Проект 364 - Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- първа база.

Проект 295 - Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на Административна сграда в гр. Оряхово, ул. „Андрей Чапразов“ 29.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	7
I. ВЪВЕДЕНИЕ	7
II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ	9
III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)	11
1. Подбор и одобряване на проекти по ИПК	11
1.1. Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК	11
1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	12
2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2019 г.	12
IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”, ПИЛОТНА СХЕМА (ИПМВ)	21
1. Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ	21
1.1. Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ	21
1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	21
2. Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води”	21
V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”	25
1. Подбор и одобряване на проекти по ПМПК	25
1.1. Формиране на портфейл от проекти по ПМПК	25
1.2. Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ	25
2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата”	26
VI. ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ	27
1. “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво” (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР)	27
2. “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища” по Европейска инициатива за климата (EUKI)	28
3. Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020	29
4. Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Европейска инициатива за климата (EUKI)	30
VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА	31
1. Институционално развитие	31
2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране	31
2.1. Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране	31
3. Международни връзки и връзки с обществеността	32
VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ	35
1. Източници на финансиране	35
1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.	35
1.2. Постъпления в съответствие с Постановление № 322/24.11.2016 г.	35
1.3. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.	35
1.4. Постъпления по други Програми и проекти	35
1.5. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.	36
2. Направления на средствата	36
2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата	36
2.2. Финансиране на проекти по Пилотна схема на Инвестиционната програма “Минерални води”	38
2.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”	39
2.4. Изразходвани средства за административна издръжка на фонда	39
3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2019 година	41
IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА	43
1. Оперативни рискове	43
2. Рискове, свързани с финансовите инструменти	43
X. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ	44
XI. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА	44

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение 1 Формуляри, постъпили за разглеждане в НДЕФ през 2019 г.	47
Приложение 2 Формуляри, одобрени от УС на НДЕФ през 2019 г.	49
Приложение 3 Изпълнение на бюджета за финансиране на други програми и административна издръжка на НДЕФ към 31.XII.2019 г.	40
Приложение 4 Справка за паричните средства на НДЕФ към 31.XII.2019 г.	52

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	53
---	-----------

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	59
-----------------------------	-----------

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.	61
--	-----------

ОТЧЕТ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.	62
---	-----------

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.....	63
--	-----------

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	64
---	-----------

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за дейността на

НАЦИОНАЛНИЯ ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД

за периода

1 януари – 31 декември 2019 Г.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АОП	Агенция за обществени поръчки
БАН	Българската академия на науките
ГСМ	Горивно-смазочни материали
ЦДЯ	Целодневна детска ясла
ЕСМ	Енергоспестяващи мерки
ЗОИК	Закон за ограничаване на изменението на климата
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ИБ	Изпълнително бюро
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИПМВ	Инвестиционна програма “Минерални води“
КТ	Кодексът на труда
МДА	Материални дълготрайни активи
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МС	Министерският съвет
МФ	Министерството на финансите
НДА	Нематериални дълготрайни активи
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НЧ	Народно читалище
ОДЗ	Обединено детско заведение
ООН	Организацията на обединените нации
ОУ	Основно училище
ПМС	Постановление на Министерския съвет
СОУ	Средно образователно училище
СМР	Строително-монтажни работи
ВТУ	Висше транспортно училище
УС	Управителен съвет
ЦДГ	Целодневна детска градина
UfU	Берлинският независим институт за околна среда
МЕ	Министерство на енергетиката
ПМПК	Програма „Микропроекти за Климата“

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Наредбата за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд (НДЕФ) всяка календарна година до 30 април фондът изготвя и представя на Министерския съвет на Република България чрез Министерството на околната среда и водите одобрен от Управителния съвет Отчет за дейността на НДЕФ за предходната година.

Годишният отчет на НДЕФ представя изпълнението на Плана за дейността и бюджета на фонда за 2019 г., който е съставен в съответствие с одобрената от УС на НДЕФ на 30 октомври 2014 г. Стратегия на Националния доверителен екофонд 2014 – 2020 г.

Отчетът се представя също и на актуалните донори като за 2019 г. това са правителството на Република България и Федералното министерство на околната среда, опазването на природата, строителството и ядрената безопасност на Република Германия.

Приложенията от 1 до 4 са неразделна част от годишния отчет.

Вр.и.д. Директор на ИБ:

Ирена Пенчева

31 януари 2020 г.

*ЕМ 045 - Проект за насърчаване използването на електромобили
Община Казанлък*

*ЕМ 047 - Проект за насърчаване използването на електромобили
община Козлодуй.*

II. ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 / 10.V.2004 г. (изм. и доп., ДВ, бр. 71 /10.IX.2010 г., ДВ, бр. 81/30.IX.2014 г. и ДВ, бр. 5/19.I.2016, доп., бр. 47 от 5.06.2018 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник-председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни. Към края на отчетната 2019 г. съставът на Управителния съвет (УС) на НДЕФ се състои от следните членове:

- Председател на УС на НДЕФ – г-жа Пенка Моллова - Смоленова, избрана от Министерския съвет на Република България (Решение № 665 на Министерски съвет / 19.09.2018 година);
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник – министър Николай Кънчев. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС, съгласно чл. 8 (1) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд;
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър Маринела Петрова;
- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков.
- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС, избран съгласно чл.8 (2) от НАРЕДБА за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд;
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – г-жа Силвия Георгиева - изпълнителен директор на НСОРБ.

Алтернативен член с право на глас от Министерството на околната среда и водите е г-жа Боряна Каменова – директор на дирекция „Политика по изменение на климата”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на енергетиката е г-н Николай Налбантов – директор на дирекция “Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие”. Алтернативен член с право на глас от Министерството на финансите е г-н Валери Вулев – държавен експерт в дирекция „Държавни помощи и реален сектор“.

През 2019 г. се проведеха четири (4) редовни заседания на УС на НДЕФ.

Първото заседание, което се проведе на 31.01.2019 г. беше посветено на обсъждането и приемането на План за дейността и Бюджет на НДЕФ за периода 1 януари – 31 декември 2019 г. На същото заседание бяха одобрени доклади за изпълнение на проекти по Схема за подобряване енергийната ефективност на сгради и други обекти на Инвестиционната програма за климата (ИПК). На това заседание беше разгледан анализ на финансовото състояние и наличните свободни ресурси на НДЕФ с оглед възможността за предварително възлагане по реда на чл. 114 от ЗОП на изпълнението на проекти по ИПК за финансирането, на които не са осигурени средства в бюджета за 2019 година. Следваща точка от дневния ред на това заседание, включваше обсъждане на проект на договор за изпълнение на пилотните проекти за прилагане на Европейски стандарт за енергийна ефективност, като допълнение в Оперативното ръководство на Инвестиционна програма за климата. С оглед на одобрението на проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020 бе даден мандат на Председателя на УС на НДЕФ да подпише договор за изпълнението му. Представена бе и информация за участието на НДЕФ, като асоцииран партньор при подготовката на пълно

проектно предложение “България - по пътя към ресурсна ефективност и кръгова икономика“ по програмата LIFE Околна среда.

На второто заседание на Управителния съвет на НДЕФ, състояло се на 11.04.2019 г. беше приет и одобрен Годишният доклад за дейността и Финансовия отчет на НДЕФ за 2018 г., които съгласно действащата Наредба за устройството и дейността на Националния доверителен екофонд в срок до 30 април бе представен на Министерския съвет, чрез министъра на околната среда и водите. На същото заседание бяха представени одобрените от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически и хибридни превозни средства на ИПК.

На третото заседание бе представен цялостен доклад, съдържащ подробна информация за изпълнението на администрираната от НДЕФ от края на 2016 г. Пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води“ (ИПМВ). Обсъдено бе предложение да се ускорят действията свързани с взетите решения на проведено се през май 2019 г. заседание на УС на ПУДООС, относно подготовката на проект за изменение на Правилника на Предприятието с цел на НДЕФ да се предоставят средства за реализиране на постоянна ИПМВ под формата на трансфер в рамките на събраните такси за водовземане на минерални води по чл.196, ал.1 от Закона за водите. С оглед на предприетите действия по осигуряване на ресурс за прилагане на постоянна ИПМВ бяха обсъдени и одобрени промени в Оперативното ръководство на Програмата на база на натрупания опит при прилагането на пилотната и фаза и отправените от бенефициерите препоръки. Взято бе решение за второ за годината стартиране на прием по Схема за насърчаване използването на електрически превозни средства на ИПК.

Последното (четвърто) заседание беше посветено на представянето на одобрени от Комисията за подбор и контрол проектни предложения по Схемата за насърчаване използването на електрически и хибридни превозни средства на ИПК. Бяха представени докладите за изпълнение на проекти по ИПК и ИПМВ. Бяха обсъдени предложенията на членовете на УС и на ИБ на НДЕФ за допълнение и изменение на Оперативното ръководство на Програма “Микропроекти за климата“ (ПМПК). Бе възложено на ИБ на база на коментиранияте варианти да подготви актуализация на ОР по ПМПК, както и да представи анализ на изпълнението на Програмата до момента. На същото заседание бе представена информация за работата на Изпълнителното бюро на НДЕФ при подготовката за реализация на проект “Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Програма “Европейска климатична инициатива“ с финансиране от Федералното министерство на околната среда на Република Германия.

Всички заседания на УС са надлежно протоколирани, подписани и архивирани.

III. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)

През 2019 г. реализацията и финансирането на проекти по Инвестиционна програма за климата бяха продължени в рамките на остатъчния неизразходван ресурс, предоставен с решението на Министерски съвет от 2017 г., съгласно одобрението им от УС на НДЕФ и етапа на тяхното изпълнение.

В рамките на Програмата Изпълнителното бюро продължи работата си и подватегрупи пилотни проекти, свързани с прилагането на нови модели при реализация на проекти за енергийна ефективност в публичната сфера с цел подобряване на ефективността на публичните инвестиции:

- Проекти с прилагане на финансови инструменти за комбинирано финансиране с цел привличане на частни инвеститори, чрез договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори), за реализацията, на които през 2017 г. с решение на УС на НДЕФ бяха заделени 2 000 000 лв.
- Проекти за енергийна ефективност с прилагане на Европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкшат България ООД, за финансиране на изпълнението, на които през 2017 г. с решение на УС на НДЕФ бяха заделени 1 000 000 лв.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПК

1.1. Поддържане на постоянен портфейл от проекти по ИПК

Проекти по ИПК за енергийна ефективност

През 2019 година не са публикувани покани за набиране на заявления за проявен интерес, поради липсата на достатъчен ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата извън включените в одобрения бюджет на НДЕФ за същата година. Това е и причината да не се приемат и формуляри за кандидатстване, като с решение на УС на НДЕФ бенефициерите са уведомявани, че изпълнението на проектите им ще продължи след осигуряване на допълнителен ресурс по Инвестиционна програма за климата.

Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства

През 2019 г. са публикувани две покани за набиране на проектни предложения за закупуване на електромобили със следните крайни срокове: 01 април и 2 декември 2019 г. И през отчетната година в публикуваните покани акцентът беше поставен върху превозните средства, които администрациите и общините могат да ползват за постигането на максимален ефект. Такива дейности са: всекидневното административното обслужване, комунални дейности – почистване, поддържане на паркове, социален патронаж, инспекции, осигуряване на вътрешно селищен публичен транспорт в населени места с малък пътничкопоток и др. И през 2019 година възможните за закупуване електромобили са от среден клас M1 и N1 и електрически (plug in) хибриди категория M1 и N1, изцяло електрически превозни средства (бусове) категория M2 и N2, ванове от клас M1 и N1 (6+1 и 7+1 места), малки товарни електромобили, клас L7e, както и възможност за субсидиране на закупуването на различни видове надстройки за почистване, пренасяне на товари, поливане и др. към тях.

През периодите на прием през 2019 година са постъпили 15 формуляра за кандидатстване по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства. С подадените формуляри бенефициерите кандидатстваха за закупуването на 16

електромобила клас M1 или N1, 2 електрически буса (6+1, 7+1), 2 буса M2 или N2 и 5 броя малки товарни електромобили, категория L7e. (Приложение 1 – табл. 1.1.).

С цел популяризирането на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства обявяването на поканите за прием бе отразено, както на сайта на НДЕФ и МОСВ, така и със съдействието на членовете на УС на НДЕФ, чрез информационните канали на НСОБ и на неправителствения сектор. Ползите от закупуването на електромобили по реда на Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства ИПК бяха представени и на традиционното годишно събитие на Фонда (юни 2019 година), проведено в зала “Европа на МОСВ.

1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПК одобряването на проектите се осъществява на две фази. Първата фаза представлява *предварителен подбор* на проекти на базата на представено заявление за проявен интерес чрез прилагането на предварително обявени задължителни изисквания за съответствие. Втората фаза е *оценката и класирането на проекти* по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране по ИПК. Само проектните предложения на втора фаза на кандидатстване (Формуляр) се одобряват от Управителен съвет. Проектните предложения на фаза “Заявление за проявен интерес“ се одобряват от Постоянната комисия за подбор, контрол и отчитане на проектите, след което резултатите се докладват на УС на НДЕФ и изпълнителният директор уведомява кандидатите за решението на комисията.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК

Постоянната комисия се състои от двама експерти на ИБ на НДЕФ и по един представител на Министерството на околната среда и водите, Министерството на финансите и Министерството на енергетиката, определени със заповеди на съответните министри.

През 2019 г. са проведени две (2) заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПК. На тези заседания са разгледани петнадесет (15) формуляра по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

В резултат на работата на Постоянната комисия за одобрение от УС са внесени и са одобрени 14 формуляра на проекти по Схема “Електромобили“. Броят на одобрените формуляри от УС на НДЕФ се различава от тези, разглеждани от Комисията, тъй като един от проектите не е одобрен по причини, свързани с несъответствието му със заложените критерии за оценка на постъпилите формуляри за кандидатстване. Заседанията на УС на НДЕФ, на които са одобрявани проекти за финансиране, са проведени съответно на 11 април и на 19 декември 2019 г. (*Приложение 2 – табл. 2.1.*)

2. Изпълнение на проекти по Инвестиционната програма за климата (ИПК) през 2019 г.

Изпълнение на проекти по ИПК за енергийна ефективност

И през отчетната 2019 година Националният доверителен екофонд, работи по проектни предложения, одобрени за финансиране преди приемане на новите правила (октомври 2017 година). Фондът финансира проекти за енергийна ефективност на публични бенефициери с максимален размер, възлизащ на 85% от общата им стойност, но не повече от 800 000 лв, съгласно решение на УС от 24.01.2017 г. Останалите средства необходими за реализация на проекта се осигуряват от бенефициера, като съфинансиране.

И през 2019 г., поради факта, че разполагаемия ресурс за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата е в размер, който не е достатъчен за финансиране на всички, одобрени от УС проекти, усилията на екипа на ИБ са насочени предимно към тези, които са в напреднала фаза на изпълнение.

Успоредно с това активно се работи и с **бенефициерите по предварителния контрол на инвестиционните проекти, които са поканени да внесат техническата документация на предстоящите за финансиране проекти.** След установяването на пълната окомплектованост на техническата документация се пристъпва към предварителен контрол на два комплекта (по един за НДЕФ и Бенефициера). Прегледът от техническите експерти на НДЕФ завършва със съставянето на становища относно съответствията с изискванията за качеството на инвестиционните проекти, без да се взема отношение към проектантските решения. Проверката само установява съответствията на видовете СМР и материали между отделните елементи на инвестиционния проект, наличието на всички подписи и печати за заверки и одобрения, отстраняване на вписани марки и модели на материалите и др. Отзвукът на бенефициерите за работата на екипа в тази насока е положителен, тъй като тази стъпка осигурява гладкото и безпроблемно протичане на процедурите по ЗОП за избор на изпълнители, както и безпроблемното отчитане на работата на изпълнителите при изпълнение на СМР.

През 2019 година **предварителният контрол по тръжните процедури** за избор на изпълнители на СМР, както и до момента се изпълнява с подкрепата на професионален юридически екип. Работата с експертите от този екип протича в пряко взаимодействие с бенефициерите, при което централна роля има екипът на Изпълнителното бюро. ИБ предоставя предварително съставен моделен пакет на документация за тръжната процедура, своевременно актуализиран в съответствие с промените в законодателната рамка-Закон за обществените поръчки, като уточнява няколко параметъра на процедурата – максималния срок за изпълнение на СМР и точния набор от материали и оборудване, за които се изисква представяне на съответни сертификати в техническата оферта и др. След приключване на предварителния контрол на бенефициера се предоставя одобрен пакет тръжна документация. След публикуване на процедурата в АОП отново се прави преглед и при необходимост се препоръчва публикуване на решение за промяна или прекратяване на процедурата, в зависимост от законово предвидените възможности.

Процесът на изпълнение, финансиране и отчитане на завършването на публичните проекти е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК.

След успешно приключване на тръжните процедури се сключват договори между бенефициерите по проектите и избраните изпълнители. Съгласно Оперативното ръководство на ИПК, след извършване на преглед на договора с Изпълнителя на СМР за съответствие с изискванията на НДЕФ, както и на предоставените необходими документи, се подписва договор за финансиране между НДЕФ и бенефициерите, с който стартира изпълнението на строителните дейности.

НДЕФ осъществява контрол по фактическото изпълнение и плащанията по проектите. Извършват се проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. НДЕФ финансира само доказани по съответния законов ред реално изпълнени строително-монтажни работи. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите.

След разплащането на средствата на база на одобрения от ИБ финален доклад на бенефициера следва независим одит на изпълнението на проекта, който се извършва от специално избран посредством процедура по реда на ЗОП одитор с международен опит. На базата на резултатът от този одит, директорът на ИБ внася доклад до УС на НДЕФ за окончателно отчитане изпълнението на проектите.

УС на НДЕФ взема решение за завършването на съответните проекти на базата на докладите на одиторите и директора на ИБ.

През отчетния период **са завършени, одитирани и отчетени** с решение на УС 9 проекта за енергийна ефективност на обща стойност 4 214 926 лева и финансова **субсидия от НДЕФ в размер на 2 904 601 лева**.

В резултат от изпълнението на всички проекти през 2019 г.е постигнато годишно редуциране на емисиите на парникови газове в размер на **58 199 тона/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проектите.

Завършените и разплатени проекти **през 2019** година са, както следва:

Проект № 184 - 2

“Въвеждане на енергоспестяващи мерки в Общежитие към ПГ“, гр. Етрополе.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **216 652.63 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **417,60 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 218*

“Мерки за повишаване на енергийната ефективност за сгради от общообразователната структура - ОДЗ „Детелина“, с. Скравена, община Ботевград.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **107 379.53 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Повишаване на ефективността на ОИ чрез автоматично управление и температурата.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **668,1 т/CO_{2eq}** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 230

“Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова гимназия Пловдив: Училищна сграда, Общежитие за момичета, Общежитие за момчета“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **799 983.48 лева**, като през 2019 г. е изплатено окончателно плащане в размер на 659 353,58 лева.

Обект Училищна сграда включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

Обект Общежитие за момичета включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

Обект Общежитие за момчета включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **11 520 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 244-1

“Изпълнение на пакет от мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на Общинска администрация, гр. Стражица”.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **156 009.09 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Повишаване на ефективността на ОИ чрез подмяна на котел, рециркулационни помпи и автоматично управление и температурата.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1 737,60 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 295-1

“Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда в град Оряхово”.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **255 671.91 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. ЕЕМ по отоплението.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **13 299 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 295-2

“Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Здравна служба в село Селановци”.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **318 897.80 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.

3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. ЕЕМ по отоплението.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **13 284т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 315 - 1

“Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община „Марица“ - ЦДГ „Буратино“, с. Костиево“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **221 501.09 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Подмяна на осветителните тела.
5. ЕЕМ по отоплението.
6. Доставка на слънчеви колектори

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 069т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 364

“Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД – първа база“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **266 166.31 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Топлоизолация на покрив.
3. Топлоизолация на под.
4. Подмяна на дограма.
5. Подмяна на котелно стопанство и преминаване на газ
6. Доставка на слънчеви колектори за БГВ.
7. Подмяна на тръбна мрежа на отоплителна инсталация.
8. Въвеждане в експлоатация на нова вентилационна система.
9. Подмяна на осветителните тела.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **9338.10 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 378

“Модернизация и внедряване мерки за енергийна ефективност в ЦДГ “Първи юни” гр. Горна Оряховица“.

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **205 207.38 лева**.

1. Проектът включва следните дейности:
2. Топлоизолация на външни стени.

3. Подмяна на дограма.
4. Топлоизолация на покрив.
5. ЕЕМ по отоплението и вентилацията.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **1620т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 382

Прилагане на мерки за енергийна ефективност в ДГ 3 "Зорница" - сграда на ЦДГ 2 на ул. "Добруджа" 59, гр. Хасково

Финансирането, предоставено от НДЕФ е в размер на **464 511.78 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Топлоизолация на външни стени.
2. Подмяна на дограма.
3. Топлоизолация на покрив.
4. Топлоизолация на под.
5. ЕЕМ по отоплението и подмяна на горивната база.
6. Доставка на слънчеви колектори.

В резултат на изпълнените ЕСМ са редуцирани емисии на парникови газове **3 246 т/CO₂eq** за целия жизнен цикъл на проекта.

Проект № 502*

Подобряване на енергийната ефективност на 79 СУ „Индира Ганди“ в УПИ XIII- за училище, кв. 4, м. „Люлин-7 м.р.“, по плана на гр. София, съгласно актуализиран Доклад за обследване на енергийна ефективност

Финансирането, предоставено от НДЕФ по междинен етап на изпълнение е в размер на **492 298,55 лева**.

Проектът включва следните дейности:

1. Подмяна на входни врати и ревизия на съществуваща дограма;
2. Полагане на топлоизолация по външни стени, под, покриви и еркери;
3. Повишаване ефективността на отоплителната инсталация и възстановяване на вентилационната инсталация на физкултурния салон;
4. Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

***Обекти, чиито СМР са извършени и разплатени през 2019 година, но са одитирани през 2020 година и са отчетени през 2020 година.**

В края на отчетния период (31 декември 2019 г.) **в процес на изпълнение** на строително-монтажни работи са **3 проекта по ИПК**. Бенефициерите по тези проекти са: 3 общини, а обектите са:

- Административна сграда (Дом на културата) – 1;
- Училищна сграда – 2.

Изпълнение на пилотни проекти в рамките на Инвестиционна програма за климата

През 2019 година продължи работата по реализацията на двете групи пилотни проекти.

1. Комбинирано финансиране на проекти с прилагане на финансови инструменти.

Две са основните ползи от успешното прилагането на финансови инструменти при финансирането на публични проекти:

- Мултиплициращ ефект на вложените обществени средства – недостига на финансов ресурс се компенсира с привличането на частни капитали, включително и на заемни средства;
- По-голяма ефективност на вложените средства, чрез по-стриктен контрол, възможност за възлагане на комплексни иновативни решения и непрекъснат мониторинг през целия жизнен цикъл на сградите.

Проект № 501 “Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на град Габрово чрез договор с гарантиран резултат”

През предходните две години, съвместната работа на екипите на ЕБВР и НДЕФ беше свързана с подготовката на тръжната документация на процедура за избор на изпълнител и методиката за оценка на офертите, както и подпомагане работата на Бенефициера по време на преговорите с потенциалните изпълнители. Въпреки постигнатия напредък, до изтичане на крайния срок на действащата процедура за избор на изпълнител окончателни оферти от участниците не бяха подадени. Естеството на провежданата процедура (състезателен диалог) и достигнатият етап не предполагат удължаване на срока за подаване на оферти, поради което процедурата беше прекратена.

След тази стъпка бенефициерът община Габрово и екипът на НДЕФ направиха анализ на събитията и бяха направени няколко важни извода:

- Първо, съществува интерес към подобни проекти има и ЕСКО дружествата приемат насериозно такава възможност.
- Второ, при бъдещо изготвяне на условия за избор на изпълнител трябва да се съобразят две важни обстоятелства, а именно:

1) Не е подходящо в заданието на изпълнителите да се включват дейности по текущи ремонти и поддръжка на електрозахранващата мрежа, тъй като това не са енергоспестяващи мерки.

2) При изчисляване на спестяванията след изпълнение на инвестиционните мерки не е коректно да се ползват спестените средства от текущи ремонти, тъй като те не могат да се ползват за изчисляване на изплащането на инвестицията, защото не са в резултат на намалено енергопотребление.

Това са двете основни причини, които кандидатите идентифицираха, като пречки за участие от тяхна гледна точка. Те са важен научен урок за Възложителя и за НДЕФ на база на който община Габрово възложи изготвяне на актуален доклад от енергийно обследване. При представянето на проекта му се коментира, че реалният срок на изплащане на инвестицията е по-дълъг, което налага търсене на нови възможности за финансиране, който осигуряват допълнителни средства към предоставяната от НДЕФ безвъзмездна помощ.

2. Финансиране на проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на резултатите в рамките на проект по Програма Хоризонт 2020 на Денкицат България ООД.

Успешното реализиране на пилотните проекти за енергийна ефективност с прилагане на европейски стандарти за мониторинг и верифициране на постигнатите енергийни спестявания играе много важна роля за постигане на една от основните цели, заложи в Стратегията за развитие на НДЕФ, а именно – засилване на обществената значимост на НДЕФ чрез реализацията на иновативни инициативи с цел подобряването на състоянието на околната среда.

Успешната реализация на този пакет от пилотни проекти цели да се:

- Извлече максимален ефект от прилагането на конкретни енергоспестяващи мерки (ЕСМ), стартирайки от най-ранна фаза на подготовка на дадено проектно предложение (доклад за енергийно обследване и проектиране на инвестиционното намерение).
- Стандартите да служат като минимални, но задължителни изисквания за анализ на качеството на инвестициите и предпоставка за въвеждане на най-добри практики за поддръжката, измерването и проверката на спестяванията на енергия.

През предходната 2018 година, експертите на ИБ съвместно с екипа на Денкшат България ООД, завършиха изготвянето на важни процедури и документация, необходими за прилагането на европейските стандарти в областта на енергийната ефективност. Същите са инплементирани в следните основни документи като: План за въвеждане в експлоатация, План за поддръжка и мониторинг и План за измерване и проверка на постигнатите енергийни спестявания. На тази база през 2019 г. ИБ на НДЕФ продължи работата си по двата пилотни проекта за прилагане на Европейски стандарт за енергийна ефективност в рамките на споразумението между НДЕФ и Денкшат България по Програма Хоризонт 2020:

Проект № 502 “Подобряване на енергийната ефективност на 79-то СУ “Индира Ганди”, кв. Люлин, гр. София“

Процедурата за избор на изпълнител беше проведена за втори път през 2019 г. отчитайки необходимостта от залагането на вече споменатите Планове и процедури като задължителни.

Договор за финансиране между НДЕФ и Бенефициера – Столична община, р-н Люлин беше подписан през 2019 година, веднага след приключването на последващия контрол от страна на НДЕФ, съгласно Оперативното ръководство на ИПК. Проектът е в процес на реализация и СМР се изпълняват по график.

Важно е да се отбележи, че в това училище се прилага и образователен проект за пестене на енергия чрез промяна на поведението на учениците. Така НДЕФ има един обект, в който ще може да наблюдава резултатът от двете си иновативни начинания в областта на енергийната ефективност.

Проект № 507 “Мерки за енергийната ефективност и съпътстващи дейности в сградата на СУ “Никола Велчев”, СУ “Отец Пайсий” и трапезария, гр. Самоков“

Предвидените дейности по проекта са, както следва:

1. Подмяна на стара дограма.
2. Изолиране на външни стени.
3. Изолиране на покрив.
4. Изолиране на под.
5. Повишаване ефективността на ВОИ и БГВ.
6. Повишаване ефективността на осветителната инсталация.

През май 2018 година, след одобрение на формуляра за кандидатстване стартира подготовката и съгласуването на инвестиционния проект за реализация в съответствие с изискванията на европейските стандарти. Големината на заложените обекти, разнородната им специфика и необходимостта от отстраняването на пропуски и доработване на техническата документация, както и провеждането на допълнителни проверки с оглед съблюдаване на приложимия режим за „държавни помощи“ доведоха до отлагане на съгласуването.

Работата по подготовката за реализация на проекта продължи и през 2019 година. С цел отстраняването на пропуски беше извършено ново енергийно обследване, което доведе

до допълнително доработване на техническата документация. Очакванията са до първото тримесечие на 2020 година да приключи процедурата за избор на изпълнител на ЕСМ по проекта.

Двете училища, които обитават сградата, също участват в образователните проекти на НДЕФ и ще служат за анализ на резултатите от прилагането на двата иновативни подхода.

Изпълнение на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в обществения сектор.

И през 2019 година финансирането от НДЕФ по Схемата за насърчаване използването на електромобили се определя с Решение на УС за всяка покана и е диференцирано според вида на превозното средство. Предвидената от НДЕФ субсидия в зависимост от съответната категория електромобил е за както следва:

- за изцяло електрически превозни средства категория M1 и N1 (20 000 лева);
- за електрически (plug in) хибриди категория M1 и N1 (10 000 лева);
- за електрически бусове, категория M2 и N2 (40 000 лева);
- ванове, категория M1 и N1 (6+1 и 7+1 места, 30 000 лева);
- малки товарни електромобили, категория L7e (20 000 лева), както и възможност за субсидиране на закупуването на различни видове надстройки за почистване, пренасяне на товари, поливане и др. (до 3 000 лева за една надстройка).

Непокриваната, от субсидията, част от доставната цена на превозните средства се осигурява като съфинансиране от бенефициерите.

И през 2019 година реализацията на този вид проекти стартира с предварителния контрол на специално разработения и съгласуван с АОП модел на документация за провеждане на обществени поръчки за избор на доставчици за електромобили, която се актуализира своевременно във връзка с промените в Закона за обществените поръчки. Процесът на финансиране и завършване на проектите за доставка на електромобили е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПК в частта му за електромобили.

През 2019 година са доставени 2 (две) изцяло електрически превозни средства, 3 (три) електрически (plug in) хибриди превозни средства и 3 (три) електрически товарни коли L7e. Предстои закупуването на останалите одобрени през 2019 година 21 (двадесет и едно) превозни средства, в това число 13 (тринадесет) изцяло електрически автомобили, 1 (един) изцяло електрически бус 7+1 места, 5 (пет) електрически товарни коли L7e и 2 (два) изцяло електрически буса, категория M2.

Ползвателите на превозните средства по одобрените проекти са общини, общински администрации, министерства и държавни агенции.

IV. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИНЕРАЛНИ ВОДИ”, ПИЛОТНА СХЕМА (ИПМВ)

Пилотната фаза на Инвестиционната програма “Минерални води” стартира на базата на Постановление № 322 / 24. XI. 2016 г. на Министерския съвет, с което на НДЕФ се възлага да администрира средства в размер на 3 500 000 лв. за финансиране на проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат - директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове.

През 2019 година беше направен задълбочен анализ на изпълнението на Пилотната фаза на Програма “Минерални води”. На базата на отчетените резултати и отчитайки натрупания опит и препоръките на преките бенефициери – Общините, бяха актуализирани правилата за прилагане на Програмата и направени постъпки пред правителството на Република България за осигуряване на ежегодно постъпващ ресурс от средства за финансиране на проекти по ИПМВ. Очакванията са през 2020 година да се даде старт на прилагането на Инвестиционна Програма “Минерални води”.

1. Подбор и одобряване на проекти по ИПМВ

1.1. Формиране на портфейл от пилотни проекти по ИПМВ

През ноември 2016 г. са публикувани покана и указания за кандидатстване с фиксиран срок за набиране на проекти с голяма степен на готовност с краен срок 16 декември 2016 г., в рамките, на който са постъпили 9 проектни предложения, по изпълнение, на които се работи през периода 2017 - 2019 година. През отчетната 2019 година не е публикувана нова покана и не са приемани нови формуляри за кандидатстване, поради липсата на допълнителен ресурс за финансиране на проекти.

1.2. Подбор и оценка на проекти по ИПМВ от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ИПМВ, по прилагане на пилотната схема, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране попредварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ИПМВ

През 2019 година не са провеждани заседания на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проектите на ИПМВ, тъй като през годината не са приемани формуляри за кандидатстване по Програмата.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

През 2019 година УС на Фонда не е одобрявал проекти по Инвестиционна програма “Минерални води”, тъй като през годината не е осъществен прием на формуляри за кандидатстване по Програмата.

2. Изпълнение на проекти по пилотна схема на Инвестиционната програма „Минерални води”

През 2019 г. Изпълнителното бюро на НДЕФ активно работи по изпълнението на проектите, приети в края на 2016 г. в рамките на реализацията на пилотната фаза на Програмата.

През 2019 година предварителният контрол по тръжните процедури за избор на изпълнители на СМР, както и през предходната година се изпълнява с подкрепата на професионален юридически екип. Работата с експертите от този екип протича в пряко взаимодействие с бенефициерите, при което централна роля има екипът на Изпълнителното бюро. ИБ предоставя предварително съставен моделен пакет на документацията за тръжната процедура, своевременно актуализиран в съответствие с промените в законодателната рамка - Закон за обществените поръчки, като уточнява няколко параметъра на процедурата – максималния срок за изпълнение на СМР и точния набор от материали и оборудване, за които се изисква представяне на съответни сертификати в техническата оферта, и др. Предварителният контрол протича на два етапа на преглед на документациите от страна на правния консултант като последният преглед се прави от ИБ и на бенефициера се предоставя одобреният пакет. След публикуване на процедурата в АОП отново се прави преглед и при необходимост се препоръчва публикуване на решение за промяна или прекратяване на процедурата, в зависимост от законово предвидените възможности.

Процесът на изпълнение, финансиране и отчитане на завършването на публичните проекти е регламентиран в Оперативното ръководство на ИПМВ.

След успешно приключване на тръжните процедури се сключват договори между бенефициерите по проектите и избраните изпълнители. Съгласно Оперативното ръководство на ИПМВ, след извършване на преглед на договора с Изпълнителя на СМР за съответствие с изискванията на НДЕФ, както и на предоставените необходими документи, се подписва договор за финансиране между НДЕФ и бенефициерите, с който стартира изпълнението на строителните дейности.

НДЕФ осъществява **и контрол по фактическото изпълнение** и плащанията по проектите. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвана от плащания към бенефициерите.

След разплащането на средствата на база на одобрения от ИБ финален доклад на бенефициера следва независим одит на изпълнението на проекта, който се извършва от специално избран посредством процедура по реда на ЗОП одитор с международен опит. На базата на резултата от този одит, директорът на ИБ внася доклад до УС на НДЕФ за окончателно отчитане изпълнението на проектите.

УС на НДЕФ взема решение за завършването на съответните проекти на базата на докладите на одиторите и директора на ИБ.

През отчетния период **са завършени, одитирани и отчетени** с решение на УС шест (6) проекта, свързани с оползотворяване на топлинната енергия на минералните води на обща стойност 4 197 844 лв. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 2 034 792 лева.

Завършените и одитирани проекти са, както следва:

МВ 003: “Подобряване и разширяване на ефективното използване на минералните води от находище “Сапарева баня“, обект: Направа на резервоар за минерална вода и довеждащ и отвеждащ водопровод“.

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на резервоар с две камери с вместимост по 500 куб. метра в т.ч: водна камера; суха камера; абонатна камера; вливна система; хранителна система от проектирания резервоар до съществуващи водопроводи; преливна система; изпразнителна система.

2. Изграждане на довеждащ водопровод от каптажната шахта на сондаж 1 ХК до новопроектирания резервоар.

3. Реконструкция на помпената станция на устието на сондажа: монтаж на тройник на съществуващия спирателен кран, водомерен възел, спирателен кран, инсталация на помпи, смукателен водопровод, нагнетателен водопровод, спирателни кранове, възвратни клапи, табло за управление.;

4. Изграждане на 3 ревизионни шахти.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 432 123,23 лева.

МВ 005: “Изграждане на водопроводна мрежа за минерална вода, в.з. Минерални бани, гр. Бургас, общ. Бургас”

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на нови тръбопроводи – 2865 метра.

2. Реконструкция на сондаж Б 191, включително монтаж на помпа, арматури, табло за управление.

3. Разработване на сондаж Б 165, включително монтаж на помпа, арматури, табло за управление, изградено техническопомощение за обслужване на сондажа.

Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 586 225,89 лева.

МВ 006: “Подобряване на качеството на инфраструктурата за минерални води на територията на община Разлог”

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на помпена станция с черпателен резервоар.

2. Изграждане на довеждащи водопроводи (340 л.м.) довеждащи водите от Каптажна шахта 1 на Сондаж № 1ХГ и Събирателна шахта № 1, резервираща водите от КЕИ №4 и 5.

3. Монтиране на водомери за измерване на ползвани водни обеми и определяне на техните характеристики на устието на всеки от водоизточниците – Сондаж № 1ХГ, Сондаж № 2, КЕИ № 4, 5 и 8.

4. Направа на водомерни шахти и стени на каптажни шахти.

5. Изграждане на монолитна стоманобетонна конструкция за черпателен резервоар.

6. Осигуряване на ел. захранване на помпена станция с резервоар.

7. Ограждане и обозначаване на помпената станция и резервоара.

8. Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 141 525,22 лева.

МВ 007: “Изграждане на водопровод за минерална вода от сондаж при минерална баня с. Бързия, до мин. Баня гр. Берковица”

Изпълнените дейности са:

1. Изграждане на водопровод за минерална вода - ул.Пръшковица с.Бързия.

2. Реконструкция на съществуваща част от водопровод за минерална вода, гр. Берковица.

3. Реконструкция на съществуващи шахти.

4. Направа на нови водомерни шахти.

5. Ремонт на водоем "Ашиклар".

6. Доставка и монтаж на фасонни части и арматура.

7. Ограждане и обозначаване на водоема.

Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 484 523,87 лева.

МВ 008: “Нов поздемен водопровод за минерална вода гр.Велинград и ремонт и реконструкция на надземна част на Сондаж 4 „Власа“ за минерална вода, находище Велинград“.

Изпълнените дейности са:

1. Ремонт и реконструкция на надземна част на сондаж № 4 “Власа“ за минерална вода, находище Велинград.
 2. Реконструкция и ремонт на измерителна камера.
 3. Доставка и монтаж на арматура за водовземно съоръжение
- Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 188 924,47 лева.

МВ 009: “ Реконструкция на минерален водопровод с дължина 315м/ф300, с.Варвара и изграждане на допълнителен минерален водопровод с дължина 900м/ф200, за общински сгради с. Ветрен дол, община Септември“.

Изпълнените дейности са:

1. Реконструкция на съществуващ водопровод (315 л.м.) за минерална вода, с. Варвара.
 2. Изграждане на довеждащи водопровод (900 л.м.) за общински сгради, с. Ветрен дол, община Септември.
 3. Реконструкция на събирателен резервоар.
 4. Доставка и монтаж наоборудване за водовземното съоръжение с водомер, манометър, термометър и др.
- Осигуреното финансиране от НДЕФ по същия е в размер на 201 469,76 лева.

V. ОЦЕНКА, ПОДБОР И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННИ ПРОЕКТИ В РАМКИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПРОГРАМА „МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА”

Средствата за финансиране на проекти по Програма „Микропроекти за климата” (ПМПК) постъпват в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет №175/29.III. 2017 година.

В рамките на ПМПК се изпълняват следните видове проекти:

- Малки инфраструктурни проекти (доставка на апаратура, изграждане на малка инфраструктура, водещи до директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове) или адаптация към климатичните промени;
- Дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени (разработване на стратегии /програми /доклади /анализи, образователни проекти, събития, публикации, научни изследвания и проучвания и др.).
- През декември 2019 година на свое заседание УС на НДЕФ подготви актуализации на Оперативното ръководство на Програмата. Измененията са свързани с отпадането на заложеното изискване съотношението на изразходваните средства на годишна база (за съответната календарната година) да е 70% за малки инфраструктурни проекти и 30% - за другия вид, както и с въвеждането на покани за прием на проектни предложения. Другите актуализации са насочени към конкретизиране на допустимите дейности и разграничаването им от допустимите дейности по другите действащи Програми на Фонда. Кръгът на допустимите бенефициери за дейности по реализация на малки инфраструктурни проекти беше ограничен до обекти общинска и държавна собственост, както и собственост на БАН.

1. Подбор и одобряване на проекти по ПМПК

1.1. Формиране на портфейл от проекти по ПМПК

До коментиранията изменения в Оперативното ръководство през декември 2019 година, номинирането на проекти става текущо от членовете на УС на НДЕФ. През 2019 година не са постъпвали Формуляра за кандидатстване по ПМПК, съгласно решение на УС на Фонда от 31 май 2018 година, с което временно се спира набирането на проекти поради факта, че стойността на постъпилите проектни предложения надхвърля наличния финансов ресурс за тяхната реализация.

1.2. Подбор и оценка на проекти по ПМПК от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проекти и одобряване на проекти от УС на НДЕФ

Съгласно Правилника за дейността на НДЕФ и Оперативното ръководство на ПМПК, одобряването на проектите се осъществява на базата на подаден формуляр и класиране по предварително обявени изисквания за кандидатстване и методика и критерии за оценка и подбор на подходящи проекти за финансиране. Проектите се одобряват на две нива: От постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на проектите и от Управителния съвет на НДЕФ.

Подбор и оценка на проекти от Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане на изпълнението на ПМПК

През 2019 година на едно от заседанията си (5 април 2019 година) Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проекти е разгледала и оценила едно проектно предложение по ПМПК. Проект № МР 018 на Община Пловдив е постъпил в деня на издаване на решението на УС за временно спиране на приема на проекти по тази Програма, което е причината той да бъде представен при първа възможност на Комисията за

оценка. Същият е оценен по утвърдената методика на НДЕФ и предложен за отхвърляне от УС поради това, че не набират изисквания минимум от точки, съгласно разпоредбите на чл. 6, ал. 3 от Оперативното ръководство по ПМПК.

Одобряване на проекти от УС на НДЕФ

През 2019 година УС на Фонда не е одобрявал проекти по Инвестиционна програма “Микропроекти за климата”. На свое заседание от 11 април 2019 година, УС на НДЕФ е потвърдил решението на Постоянната комисия по подбор, контрол и отчитане изпълнението на проекти да отхвърли проект № МР 018.

2. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти за климата”

През отчетната 2019 година са завършени и отчетени 3 (три) проекта с финансовата подкрепа от НДЕФ в размер на 93 002,24 лева.

МР 003 “Повишаване на енергийната ефективност на вътрешното осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в административната сграда на МФ – ул. Г.С. Раковски 102”

Проектът залага на мерки за енергийна ефективност по вътрешното осветление на сградата на Министерство на финансите, фокусирайки се върху оптимизиране на енергийното потребление чрез монтирането на енергоспестяващи източници на светлина. Проектът се числи към така наречените “малки инфраструктурни проекти.

Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 37 476,24 лева.

МР 005 “Адаптиране на горите в Югозападно държавно предприятие към климатичните промени”

Проектът цели да се картира изменението в климатичните условия и месторастенена растителните и дървесни видове, както и да оцени подходящите дървесни видове до колко са повлияни от климатичните промени на територията на Югозападното горско предприятие. Реализацията на проекта улеснява планирането на лесовъдските дейности във всеки отдел на 24-те мерки от “Програмата за адаптиране на горите в Република България и намаляване на негативното влияние на климатичните промени върху тях.”

Проектът се числи към така наречените “меки проекти” - дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии /програми /доклади /анализи.

Осигуреното финансиране от НДЕФ по този проект е в размер на 49 852 лева, като през 2019 г. е разплатено окончателното плащане в размер от 24 926 лева.

МР 002 Сдружение „Прогнозен общ енергиен баланс на Р. България за периода 2021 - 2030 г. и с хоризонт до 2050 г.”

Дейностите по проекта включват: разработване наПрогнозен общ енергиен баланс на Р. България за периода 2021 - 2030 г. и с хоризонт до 2050 г.

Проектът се числи към така наречените “меки проекти” -дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени и състоящи се в разработване на стратегии /програми /доклади /анализи.

Осигуреното финансиране от НДЕФ по този проект е в размер на 30 600 лева.

През изминалия отчетен период не са допуснати слабости по отношение на използване на средствата по предназначение, както и по прозрачността на процедурите по подбор и реализация на проектите, което е констатирано и от „Грант Торторн” ООД, осъществил независимия одит на изпълнението на проектите, които се финансират по програмите, администрирани от НДЕФ. Всички препоръки във връзка с констатирани отклонения от изискванията за изразходване на обществени средства в процеса на провеждане на търгове за избор на изпълнители и доставчици по финансираните от НДЕФ проекти, са взети под внимание и са предприети необходимите действия за отстраняването им.

VI. ОБРАЗОВАТЕЛНИ И ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ

След 2015 година НДЕФ полага усилия да даде своя принос и за промяна в поведението на ползвателите на сградите, за които се предоставят средства за инвестиционни мерки, тъй като начинът на ползване на сградата в дългосрочен план осигурява постигането на спестяванията на енергията след изпълнените инвестиционни мерки – изолации на стените, подмяна на дограмите, подобряване на електрическите и отоплителните инсталации и др.

Деятелността на Фонда в това направление започна с практическа работа в четири училища в две общини през 2016 година. От 2018 година тя се разшири общо в 15 училища в четири общини, а от 2019 – общо в 50 учебни заведения в 12 общини, като част от тях са и детски градини. Принципът за въвличане на учебните заведения беше най-напред с покана до учебни заведения, в които Фондът вече е инвестирал значителни публични средства за мерки за енергийна ефективност на сградите. Към момента дейностите по тази инициатива се реализира и в други учебни заведения на територията на същите общини или РУО.

Идеята на тази инициатива е децата в българските училища да оформят поведение на пестене на енергия като се грижат за пестенето на енергия в своето училище и детска градина и с помощта на своите учители да влияят на този процес.

За целта в съответните образователни институции се създават „енергийни екипи“ (форми за извънкласна работа от типа на клубове, кръжоци), които получават теоретични и практически знания от съответен обучен учител и после поемат в свои ръце „контролът“ по потребление на енергия в цялото училище.

Цялата инициатива се реализира в следните два паралелни и взаимно допълващи се проекта.

1. **“Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР))**

През отчетната година продължи изпълнението на образователен проект за пестене на енергия в училищата – „Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР), част от широка европейска инициатива, подкрепена от Федералното министерство на околната среда на Република Германия.

Освен работата на учителите с енергийните екипи в 15 училища от 4 общини и реалното постигане на намалено енергопотребление в училищата благодарение на промененото поведение на ученици и учители, проектът има фокус и върху усъвършенстване на взаимодействието между заинтересованите страни и политиките в сферата на образованието.

Конкретните действия по проекта бяха:

- Работа на енергийните екипи в петнайсетте училища по проекта с уредите за измерване и действия за промяна на поведението на учители и ученици. Постигнати са отлични резултати в рамките до 6 – 7 % намалено потребление на енергия за миналия отоплителен сезон в отделни училища.
- Установени са партньорски взаимоотношения между 4 български и 4 германски училища, които съвместно планират и ще проведат дни за климатични действия след размяна на посещения в България и Германия на учители от тези училища;
- Проведено учебно пътуване за директори на училища, началници на РУО великотърново и Стара Загора на МОН и представители на общински администрации от общините Великотърново и Павел баня. Учебното пътуване до Берлин и Ханوفر имаше изключителен ефект за оформяне на вижданията на тези ключови учатници в образователния процес, не само благодарение на проучения опит, но и благодарение

на предоставената възможност за активно общуване помежду им за няколко дни – каквато възможност рядко се отдава;

- Проведени семинари за развитие на концепцията на инициативата и формите и начините за стимулиране на участниците в нея. Тези два семинара бяха в София и във Велико Търново, където участваха отново директори и учители от петнайсетте училища, както и ръководители и представители на РУО, общините (поканени бяха участници и от съседни общини), РЗИ и други заинтересовани страни. Проведоха се задълбочени обсъждания и се генерираха и оформиха конкретни идеи за развитие на политите в образованието, които ще доведат до прилагане на инициативата в цялата страна.
- Участие на екипа на НДЕФ в международна конференция на проекта. В Краков се проведе международна конференция, в която екипът на НДЕФ беше поканен да представи опита до сега. Получи се много голям интерес и висока оценка. В конференцията по наша препоръка беше поканен и представител на МОН, която след това изготви доклад до ръководството на МОН. В резултат, МОН изпрати писмо до всички РУО, с което подкрепя инициативата и насърчава всички училища да се включат в нея. Има изявен интерес, поради което подготвихме обширно представяне на инициативата и го предоставихме на всички интересувачи се.

През 2020 година предстоят дейности за разширяване на инициативата и въвличане на компетентните институции в нея.

2. “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища” по Европейска инициатива за климата (EUKI)

Проектът е насочен към повишаване информираността на учениците по темите за климата и енергията и по-конкретно към проблемите на икономията на енергия в българските училища чрез промяна на поведението в тях. Чрез предвидените 3 (три) основни дейности: Обучение на обучители в Берлин и София; Обучение на учители и работа на терен в училища в България и Разработване на учебни планове и материали за обучение се цели:

Повишаване капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти.

Подобряване на цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи.

Институционализиране на програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата.

Разработването на програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители.

Подготвянето на образователни пакети - за детска градина, за начално училище и за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.

Повишаването на информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища.

Подпомагане на усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

През 2019 година изпълнението на проекта премина през няколко съществени ключови дейности:

- Завърши обучението за учителите от университетските преподаватели;
- Разработени бяха шест комплекта от по две издания, предназначени за учители от предучилищна степен до 7 клас, включващи съдържание и методически материали за учителите. Те бяха издадени като работен вариант в минимален тираж, който се използва само за обучението на учителите;
- Проведе се едноседмично обучение на 130 учители от 50 учебни заведения (училища и детски градини) от 12 общини. Обучението беше проведено от партньора по проекта Националният център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, в резултат на което на учителите бяха издадени удостоверения за по два квалификационни кредита;
- Екипът на НДЕФ проведе срещи на територията на всички Регионални управления по образование, в които се осъществява проекта, в които взеха участие директори на училищата, представители на общините и началниците на РУО. Тези срещи бяха от съществено значение за осигуряване на подкрепата на ръководните институции в сферата на образованието като в резултат на това се подписаха споразумения между НДЕФ и училищата за изпълнението на инициативата и редовното информизиране на общините и НДЕФ за резултатите за спестена енергия. Изключително важен резултат от тези срещи е постигнатото споразумение за заплащане на труда на учителите в извънкласните форми на занятия по линия на така наречените Занимания по интереси, които са включени в планове и бюджетите на самите училища;
- Всички учебни заведения получиха комплекти с измервателни уреди, доставени от немския партньор по проекта –UfU Берлин, които се използват за дейностите на енергийните екипи в училищата;
- Дейността по реализацията на инициативата в училищата и детските градини стартира от началото на отоплителния сезон с техническата помощ от страна на ИБ за провеждане на началните енергийни обиколки в училищата, с които стартира дейността на енергийните екипи. През цялата учебна година тези дейности ще продължат и ще завършат с обмяна на опит и обсъждане на образователните материали, които до края на 2020 година ще бъдат актуализирани.

Освен образователните проекти ИБ на НДЕФ участва в подготовката и стартиране на изпълнението на следните международни проекти:

3. Проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020

През 2019 година стартира изпълнението на проект, в който НДЕФ беше поканен за партньор в консорциум по Програма Хоризонт 2020. Водещ партньор по проекта е Техническият университет в Атина. Партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. НПО, изследователски звена инвестиционни фондове и банки от още 7 държави: Гърция, Германия, Чехия, Литва, Италия, Испания и Холандия.

Общият бюджет на проекта е 1 400 000 евро, а срокът на изпълнение на дейностите по него е 30 месеца. Целта на проекта е генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Организиране на семинари за представяне на горепосочените схеми и инструменти;
- Идентифициране и подпомагане на разработването на пилотни проекти с цел банково кредитиране.

Бюджетът на НДЕФ за изпълнението на предвидените дейности е 138 000 лева. Грантът е в размер на 100%.

През завършващата година бяха изпълнени дейности, свързани с изготвянето на конкретен план за действие и разпределяне на конкретните функции на партньорите, както и със запознаване на основните материали и резултати от други подобни проекти.

Първите стъпки са насочени към:

- Идентифициране на заинтересованите страни и ключовите играчи за реализацията на инвестиции, съчетаващи икономически и енерго ефективни компоненти;
- Определянето на сектори от икономиката, с подходящ потенциал за съчетаването на практични бизнес решения с енергийната ефективност;
- Определяне на основните параметри за създаването на стандартизиран инструмент, подпомагащ първоначалната оценка на избраните инвестиционни предложения.

4. Проект „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“ по Европейска инициатива за климата (EUKI)

Проектът стартира от 1 декември 2019 г. и се финансира по Европейската инициатива за климата (EUKI). Водещ партньор е Фондация Център за енергийна ефективност Енефект. Националният доверителен екофонд е партньор, заедно с Фраунхофер Институт по строителна физика в Германия.

Проектът има за цел да разработи индивидуален модел за интегрирана общинска система за енергиен мениджмънт, основан на добре познатия стандарт за управление на енергията - ISO 50001, насърчаващ качествено изпълнение на местните дългосрочни енергийни и климатични стратегии. Целта е този модел да служи и за привличане на допълнително финансиране в допълнение към предоставяните от НДЕФ безвъзмездни субсидии.

Ангажиментите на НДЕФ са свързани с:

- Процедурата за определяне на трите пилотни общини, в които моделът ще бъде приложен на практика;
- Разработване на иновативен финансов механизъм за привличане на частно финансиране, който да се препоръча за приложение в бъдеще от фонда;
- Обсъждания на този финансов механизъм със заинтересованите страни;
- Организиране на конференция за представяне на модела на общинска система за енергиен мениджмънт.

Общият бюджет на проекта възлиза на 200 000 евро. Бюджетът на НДЕФ е 62 198 евро, от които 5 920 евро е собственият принос.

VII. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ, МЕЖДУНАРОДНИ ВРЪЗКИ И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Институционално развитие

В края на отчетния период личният състав на ИБ наброява 9 души на пълен щат – един директор, шест експерти (главни експерти и експерти) и двама технически сътрудници (технически асистент и шофьор). Те заемат съответните позиции в длъжностното разписание, утвърдено от УС на НДЕФ и в сила от 1.01.2015 г. Заети са девет от четиринадесетте щатни позиции, като всички три отдела са попълнени с експерти в съответствие с актуалните потребности на Фонда. Всички експертни позиции са заети от служители със степен на университетско образование, съгласно изискванията на щатното разписание.

Офисът на Националния доверителен екофонд не се е променял от създаването на Фонда. Цялостната му издръжка се осъществява със средствата на административния бюджет на НДЕФ.

Дълготрайните материални активи на Фонда включват компютри, копирни машини, климатици и друго офис оборудване, транспортни средства и офис обзавеждане.

Документооборотът в ИБ се осъществява коректно, съгласно утвърдените вътрешни правила за информационно-деловодната дейност и работата с документи в НДЕФ. Цялата документация на фонда от неговото създаване се архивира и съхранява в съответствие с националното законодателство.

2. Дейности, свързани с програми и механизми за финансиране

През 2019 г. Изпълнителното бюро продължи да работи за осъществяване на възможностите за използване на НДЕФ като механизъм по нови финансиращи програми и схеми.

2.1. Дейности, свързани с подготовката на нови проекти, програми и механизми за финансиране

През отчетната година Изпълнителното бюро активно се включи в проучване на възможности за финансиране на други програми в сферата на опазване на околната среда. Освен това през 2019 година беше отчетено успешното завършване на изпълняваната Пилотна фаза на Инвестиционна програма “Минерални води“. В резултат на последващият анализ и методологическите насоки от членовете на УС, бяха предприети действия от ИБ пред правителството на Република България за институционализирането на Програмата като постоянно действащ механизъм, подкрепящ Общините за пълноценно и устойчиво използване на ресурса от минерални води.

През 2019 година, усилията на ИБ са насочени към усъвършенстване на знанията и опита на Фонда в сферата на финансовите инструменти, осигуряващи привличане на частни инвестиции за реализацията на публични проекти за енергийна ефективност. Продължиха усилията на ИБ за успешното реализиране на пилотната схема за финансиране на публични проекти за енергийна ефективност със съчетаване на безвъзмездна субсидия с договор с гарантиран резултат (ЕСКО). Очаква се новата схема да преодолее ограниченията и недостатъците на всяка от двете отделни форми на финансиране (безвъзмездна субсидия и Договор с гарантиран резултат) и да осигури значително по-ефективно използване на публичния ресурс и мултиплициране на неговите ефекти, чрез привличането на частен капитал. Друго направление в работата на Фонда през 2019 година, което също е насочено към по-ефективно използване на наличните финансови ресурси е финансирането на два пилотни проекта за енергийна ефективност (на община Самоков и Столична община, район “Люлин“) чрез въвеждането на международни протоколи за измерване и проверка на резултатите от инвестициите за енергийна ефективност. Основният мотив за реализацията на тази инициатива

е, че прилагането ѝ ще доведе до постигането на няколко основни стратегически цели, свързани с подобряване на капацитета на администрациите на съответните бенефициери поради необходимостта да осигурят управлението на тези проекти; подобряване на ефективността на използваните публичните ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати, чрез предписани методи на управление по време на целия жизнен цикъл на инвестицията.

Освен стартирания през октомври 2019 година проект „Тройно А“ като член на дванадесетчленен консорциум от девет страни по програма „Хоризонт 2020“ и проектът за създаване на модел за общинска система за енергиен мениджмънт в партньорство с Фондация „ЕнЕфект“, Изпълнителното бюро се включи в още един консорциум за кандидатване по Програма „Хоризонт 2020“. Проектът се нарича „Български форум за енергийна ефективност за SMART финансиране на SMART сгради“ (BeSmart) и предвижда провеждането на поредица от кръгли маси, посветени именно на устойчивото финансиране на проекти за енергийна ефективност. Целта на проекта е да допринесе за развитието на пазара на инвестициите за енергийна ефективност и да подкрепи националната инициатива за SMART финансиране на SMART сгради чрез откриване на постоянен форум за обсъждане и повлияване на всички съответстващи политики и действия в тази сфера, включвайки цялата верига от заинтересовани страни, със специален фокус върху финансовите институции.

3. Международни връзки и връзки с обществеността

Международните контакти на НДЕФ през 2019 г. бяха фокусирани главно във взаимоотношенията ни с партньорите от Германия.

Представители на ИБ на НДЕФ взеха участие в Годишната конференция на Европейската инициатива за климата (EUKI) в гр. Берлин. В нея взеха участие и представители на всички страни с проекти, изпълнявани в рамките на тази инициатива (EUKI). НДЕФ беше представен с проекта си „За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“ и беше домакин и организатор съвместно с партньора си UfU на семинар на тема „От проект към структура – как да мотивираме младите хора и да ускорим промяната в поведението им за пестене на енергия“.

Сайтът на НДЕФ в интернет на български и на английски език се актуализира своевременно. Той съдържа необходимата информация за устройството и дейността на НДЕФ, за новите програми и приоритетни области за финансиране на проекти, условията за кандидатстване, критериите за оценка на предложенията за финансиране и описание на завършените проекти.

Сайтът изпълнява и важни функции при управлението на проектите и програмите, тъй като на него редовно се оповестява статусът на изпълнението им и предстоящите стъпки.

В рамките на завършения през 2015 година проект за информиране на обществеността за климатичните промени, финансиран от Германското министерство на околната среда НДЕФ създаде още един интернет сайт. Уебсайтът продължава да функционира и да подпомага дейността на фонда, свързана с климатично образование и информираност.

През юни 2019 г. на традиционното годишно събитие на НДЕФ, на което освен представянето на годишния доклад на фонда за 2018 г. беше организиран и семинар на тема „Електромобилност и екоефективност“, на който беше отчетен напредъкът на Схемата за насърчаване на използването на електрически превозни средства - първата национална финансова инициатива за насърчаване използването на електромобили в публичния сектор. По време на семинара бе представена и актуална информация за екологичните ползи и ефективността на електромобилите за изпълнението на приоритетни политики в околната среда – подобряване качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите от парникови газове и на нивата на шумовото замърсяване.

На събитието бяха връчени и ежегодните награди в конкурса на името на „Мими Праматарова“, насочен към български ученици. През 2019 година конкурса беше за литературни творби на тема “Топлинни острови – градове градини”.

Проведени са редица работни срещи с партньорски организации и институции с цел навременно и адекватно информиране на потенциалните и реалните бенефициери на програмите на НДЕФ за начините на кандидатстване и изпълнение на проектите, финансирани от НДЕФ.

По време на учебното пътуване в Германия през септември 2019 г. директори на училищата и представители на общините Велико Търново и Павел баня и началниците на РУО Велико Търново и Стара Загора посетиха специализирана лаборатория за извънкласна работа по енергийна ефективност в едно училище в град Хановер.

По време на семинар във Велико Търново за обсъждане на бъдещето на образователните програми за енергийна ефективност участниците в енергийния екип на Природоматематическата гимназия в града представиха свой собствен малък спектакъл по темата.

VIII. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА, РАЗХОДИ И ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА НДЕФ

1. Източници на финансиране

1.1. Постъпления в съответствие с Решение на МС № 27 / 13.01.2017 г.

Остатъчният ресурс по Решение № 27 / 13.01.2017 г. е в размер на 5 663 800 лева. Средствата са предназначени за финансиране в следните три основни направления:

- на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, по Инвестиционна програма за климата в т.ч. и консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура и възложен одит на изпълнението на проекта;
- на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в публичния сектор в т.ч. и консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура;
- за административна издръжка на НДЕФ, свързана с администриране на Програмата.

1.2. Постъпления в съответствие с Постановление № 322/24.11.2016 г

Остатъчен ресурс за 2019 г. по Постановление № 322/24.11.2016 г е в размер на 2 802 657 лева. Средства са предназначени за финансиране на проекти от пилотната схема на Инвестиционна програма “Минерални води“ и административна издръжка на НДЕФ, свързана с администриране на Програмата.

1.3. Постъпления в съответствие с Наредба № 1/4.03.2015 г.

В съответствие с разпоредбите на Наредбата постъплените средства до 2019 г. са в размер от 4 830 332 лв. Средствата са предназначени за безвъзмездно финансиране на проекти и дейности по чл. 56, ал. 1, т. 1-4 и 6 от Закона за ограничаване изменението на климата и за изготвяне на стратегически и планови документи за въвеждане на мерки за ограничаване или адаптация към изменението на климата. Част от генерираните по реда на наредбата средства в размер на 5 054 177 лв. са прехвърлени с решение на УС на НДЕФ за финансиране на пилотни проекти по СЕЕ на ИПК. Финансирането на тези проекти, чрез средства от продажби на квоти за емисии от авиационни дейности изцяло съответства на посочените в чл. 1(2), т.1 от Наредбата дейности по ограничаване измененията на климата.

1.4. Постъпления по други Програми и проекти

“Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР).

Проектът е част от широка европейска инициатива, която насърчава действията в областта на климата и улеснява обмена между националните правителства, общините и училищата в Европа. Изпълнението на проекта ще продължи до 2021 година. В съответствие със Споразумението между НДЕФ и Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия размерът на безвъзмездната помощ (за 2019 година) е 64 501,02 евро или 126 153,03 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

“За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“ Проектът е финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия. Размерът на безвъзмездната помощ е 60 624,31 евро или 117 886 лева (валутен курс на банката – 1,95583 лева/1 евро).

1.5. Постъпления по Решение на МС № 175/29.03.2017 година по Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта.

В съответствие с Решение №175/29.03.2017 г. постъпленията за 2019 година, които са получени в края на 2018 г. са в размер на 227 031 лева. Средства са предназначени за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата, утвърдени от Управителния съвет на НДЕФ и за административна издръжка по администриране на тези дейности.

2. Направления на средствата

2.1. Финансиране на проекти по Инвестиционната програма за климата

Финансиране на проекти за енергийна ефективност

Общо изплатените суми по инвестиционни проекти за дейности за подобряване на енергийната ефективност на публични обекти по ИПК през 2019 година са 3 363 649 лева. По-подробно разходите за финансиране на проекти са представени в Таблица 2.1.1. на този раздел.

Таблица 2.1.1. Извършени плащания по проекти, финансирани от НДЕФ през 2019 година по Инвестиционната програма за климата

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финансиране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (% от общата стойност)	Изразходваните средства по проекти през текущата година (2019)
		ЛВ.	ЛВ.	ЛВ.
184_2	Въвеждане на енергоспестяващи мерки в Общежитие към ПГ, гр. Етрополе	255,172.27	216,896.43	216,652.63
218	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за част от сгради от общообразователната структура на община Ботевград, Обособена поз. № 2: Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградата на ОДЗ „Детелина“ в с.Скравена	126,672.55	107,671.67	107,379.53
230**	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова гимназия "Пловдив"-гр.Пловдив: обект 1-"Училищна сграда", обект 2-"Общежитие за момичета", обект 3-"Общежитие за момчета"	1,154,221.13	800,000.00	659,353.58
244-1	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на Общинска администрация, гр.Стражица	204,416.38	173,753.92	156,009.09
250***	Намаляване емисиите на парникови газове, посредством внедряване на мерки за енергийна ефективност в Дом на културата, гр. Девин	1,136,325.00	800,000.00	0.00

292***	Повишаване на ЕЕ на сградата на "Медицински център I - Първомай" ЕООД	407,615.17	346,472.89	0.00
295_1	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на Административна сграда в гр.Оряхово, ул."Андрей Чапразов"29	307,158.62	261,084.83	255,671.91
295_2	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на сграда за комплексно обслужване в с.Селановци, ул. Стефан Стамболов"51	378,673.91	321,872.82	318,897.80
315-1	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица - ЦДГ "Буратино",с. Костиево	302,095.76	256,781.40	221,501.09
328_5***	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община ВеликоТърново - СУ "Емилиян Станев"	1,221,138.60	800,000.00	0.00
359***	Подобряване на енергийната ефективност на сградата на 86 ОУ "Св. Климент Охридски", с. Владая, ул.Брезовагора № 2, р-н Витоша, СО	598,188.61	508,460.32	0.00
364	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- първа база	1,065,206.07	266,301.52	266,166.31
378	Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ЦДГ „Първи юни“ гр. Горна Оряховица	260,512.76	221,435.85	205,207.38
382	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в ДГ 3 "Зорница" - сграда "Незабравка", ул."Добруджа" 59, гр. Хасково	591,216.05	502,533.64	464,511.78
502*	Подобряване на енергийната ефективност на 79 СУ „Индира Ганди“ в УПИХIII- за училище, кв. 4, м. „Люлин-7 м.р.“, по плана на гр. София, съгласно актуализиран Доклад за обследване на енергийна ефективност	1,419,898.92	1,206,914.08	492,298.55
Публични проекти - ИПК		9,428,511.80	6,790,179.37	3,363,649.65

* Проекти - частично платени през 2018-а и приключили през 2019 година.

** Проекти, по които плащането предстои през 2020 година.

През 2019 г. са изплатени около 30% от предвидения бюджет за инвестиционни проекти. Останалите средства се прехвърлят в бюджета за 2020 година, когато ще приключи изпълнението на проектите, в процес на реализация.

Финансиране на проекти по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественя сектор

През 2019 година са доставени 5 (пет) изцяло електрически и 3(три) броя хибридни “plug in” превозни средства.

Общо изплатената субсидия от НДЕФ за доставката на посочените превозни средства е 134,004.40 лева. По-подробно разходите са представени в Таблица 2.1.2. на този раздел.

Таблица 2.1.2: Проекти по Схемата за насърчаване използването на електрически превозни средства, финансирани от НДЕФ през 2019 г.

Проект / име	Брой превозни средства	Фактически размер на финансирането през 2019г.
А. Електромобили		
ЕМ 036/ Проект за насърчаване използването на електромобили МОН		20 000,00
ЕМ 051/ Проект за насърчаване използването на електромобили Община Бургас	1	20 000,00
Б. Изцяло електрически превозни средства, категория L7e		
ЕМ 044/ Проект за насърчаване използването на електромобили община Хасково	1	20 794.40
ЕМ 045/ Проект за насърчаване използването на електромобили Община Казанлък	1	21 760.00
ЕМ 047/Проект за насърчаване използването на електромобили община Козлодуй	1	21 450.00
В. Хибридни “plug in” електрически превозни средства		
ЕМ 053/ Проект за насърчаване използването на електромобили Народно събрание	3	30 000,00
Общо изцяло електрически и хибридни “plug in” електрически превозни средства	8	134,004.40

2.2. Финансиране на проекти по Пилотна схема на Инвестиционната програма “Минерални води”

През 2019 г. са завършени последните шест (6) проекта по Инвестиционна програма „Минерални води“.

Детайлно описание на отчетените през 2019 година разходи за финансиране на проекти по ИПМВ е представено в таблица Таблица 2.1.3. на този раздел.

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финансиране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (% от общата стойност)	Изразходван и средства по проекти през текущата година (2019)
		лв.	лв.	лв.
003	Подобряване и разширяване на ефективното използване на минералните води от находище „Сапарева баня“, обект: Направа на резервоар за минерална вода и довеждащ и отвеждащ водопровод.	808,301.38	435,955.02	432,123.23
005	Изграждане на водопроводна мрежа за минерална вода, в.з.Минерални бани, гр.Бургас, общ.Бургас	1,318,907.90	712,393.38	586,225.89
006	Подобряване на качеството на инфраструктурата за минерални води на територията на община Разлог	283,996.67	141,998.33	141,525.22

007	Изграждане на водопровод за минерална вода от сондаж при минерална баня с. Бързия, до мин. Баня гр. Берковица	1,028,329.95	514,164.98	484,523.87
008	Нов подземен водопровод за минерална вода гр.Велинград и ремонт и реконструкция на надземна част на Сондаж 4 „Власа“ за мин. вода, находище Велинград	377,892.66	188,946.33	188,924.47
009	Реконструкция на минерален водопровод - дължина 315м/ф300, с. Варвара и изграждане на допълнителен минерален водопровод- дължина 900м/ф200, за общински сгради с.Ветрен дол, община Септември	380,416.06	201,560.11	201,469.76
Публични проекти - ИПМВ		4,197,844.62	2,195,018.15	2,034,792.44

През 2019 г. са завършени всички проекти, включени в Пилотната схема на ИПМВ. След представянето на анализите на постигнатите резултати, УС на НДЕФ взе решение за предприемане на следващи действия от страна на ИБ за осигуряването на ресурс, позволяващ функционирането на ИПМВ като постоянно действащ финансов механизъм.

2.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”.

През 2019 година са завършени и платени трите проекта по Програма “Микропроекти за климата”, стартирали през 2018 г..

Детайлно описание на отчетените през 2019 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в Таблица 2.1.4. на този раздел.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Сума по договор за финансиране с НДЕФ)	Изразходвани средства по проекти (финансиране) през текущата година (2019)
002	МЕ - Прогнозен общ енергиен баланс на Република България за периода 2021-2030 г. и с хоризонт до 2050 г.“	30,611,60	30,600,00
003	МФ - Повишаване на енергийната ефективност на вътрешното осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в адм. сграда на МФ – ул. Г.С. Раковски №102	49,200.00	37,476,24
005	РС Балканка 2009-Адаптиране на горите в Югозападно държавно предприятие към изменението на климата	49,852.00	24,926.00
Общо за Проекти по ПМПК		129,663,60	93,002,24

2.4. Изразходвани средства за административна издръжка на фонда

През 2019 г. основните източници на средства за административна издръжка на НДЕФ са Инвестиционната програма за климата, Инвестиционната програма “Минерални води“, Програма “Микропроекти за климата“ и постъпленията от Наредба № 1/4.03.2015 г. в частта им за администрация на фонда.

В представената таблица за административна издръжка са включени и средствата с тази цел по двата образователни проекта: “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ и “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“, както и средствата по проект “Тройно А“ и проект “Общински

системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия“. Общият размер на бюджетираните средства за административна издръжка на НДЕФ за 2019 г. е 543 426 лева. (Таблица 2.3.)

През изтеклата 2019 г. за административни нужди са изразходвани общо 510 724 лв., които представляват 93,9% от предвидените в бюджета.

Таблица 2.3: Изпълнение на бюджета за административна издръжка на НДЕФ през 2019 г.

Направление на средствата	План (лв.)	Отчет (лв.)	Изпълнение (в %)
А. ИНВЕСТИЦИИ	0,00	0,00	0,0%
1. Придобиване на МДА	0,00	0,00	0,0%
2. Придобиване на НДА	0,00	0,00	0,0%
Б. ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	0,00	0,00	0,0%
1. Консултантски услуги по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
2. Други разходи по институционално развитие	0,00	0,00	0,0%
В. ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	543 426	510 724	93.9%
1. Възнаграждения, социално и здравно осигуряване, обучение на ИБ	349926	347 495	99.3%
а. Обучение на персонала	0,00	376	
б. Трудови възнаграждения	287881	286 552	99.5%
в. Социално и здравно осигуряване	51845	54 957	106.0%
г. Социални добавки съгласно КТ	10200	5 610	55.0%
д. Трудова медицина	0,00	0,00	0.0%
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	50000	56 416	112.8%
3. Поддръжка и офис разходи	48500	55 767	114.9%
а. Текущи разходи за офиса (Електричество, отопление, телефони, ел.поща, вода, интернет, пощенски услуги, офис консумативи и др.)	15000	30 919	206.1%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	5 000	3 788	75.8%
в. Застраховки и охрана	3500	6 464	184.7%
г. Сервизно обслужване на офиса (Системен администратор, копирна машина, актуализации на софтуер, ремонти и др.)	25 000	14 596	58.4%
4. Административно-управленски разходи	70000	39 753	56.8%
а. Командировки	5000	10 529	210.6%
б. Представителни разходи	0,00	0,00	0.0%
в. Връзки с обществеността	25000	4 504	18.0%
г. Административни и финансови разходи (в т.ч. одит)	40000	24 720	61.8%
5. Разходи за дейността на УС	25 000	11 293	45.2%
ВСИЧКО РАЗХОДИ	543 426	510 724	93.9%

В структурно отношение разпределението на разходите по бюджетни линии **спрямо общия размер на изразходваните средства за администриране** е следното: административно-управленски разходи – 7,78%; за повишаване квалификацията, възнаграждения, социално и здравно осигуряване – 68,03%; консултантски услуги – 11,05%; поддръжка и офис разходи – 10,9%; разходи, свързани с дейността на УС – 2,2%.

Изпълнението на бюджета за административна издръжка на дейността на НДЕФ и за консултантските услуги, свързани с подготовка и съгласуване на тръжната документация, осъществяване на последващ контрол на проведената процедура и възложен одит на изпълнението на проекта е показано в **Приложение 3**.

Пояснения относно изпълнението на бюджета за административни разходи:

Таблица 2.4: Информация за извършените разходи по икономически елементи и изменението им спрямо предходния период:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.	Изменение '000 лв.	Изменение %
Разходи за активи	(0)	(0)	(0)	(0%)
Разходи за институционално развитие	(0)	(2)	(2)	(100%)
Разходи за персонала	(348)	(310)	38	12,2%
Разходи за консултанти по реализацията на проекти	(56)	(72)	(16)	(28,6%)
Поддръжка и офис разходи	(56)	(55)	1	1,8%
Административно-управленски разходи	(40)	(141)	(101)	(352,5%)
Разходи свързани с УС	(11)	(31)	(20)	(281,8%)
Общо	(510)	(611)	(101)	(19,8%)

Като цяло общите разходи за издръжка на Фонда са се намалили с около 19.8% в сравнение със същите разходи за предходната година. Основната причина за това е значителното намаление на административно-управленски разходи.

3. Финансово състояние на НДЕФ към 31.12.2019 година

Към 31.12.2019 г. сумата на активите на фонда възлиза на 14239 хил. лв. (31.12.2018 г. – 17 935 хил. лв), в това число пари и парични еквиваленти в размер на 14 234 хил. лв. (31.12.2018 г. – 17921 хил.лв).

Общият размер на пасивите на НДЕФ е в размер на 14239 хил. лв., формиран основно от финансираня в размер на 14172 хил. лв. (31.12.2018 г. – 17894 хил.лв).

Паричните средства на НДЕФ се съхраняват по сметки на “Уникредит Булбанк” - АД. Към 31.12.2019 г. НДЕФ разполага по своите сметки в “Булбанк” АД с 14 233 лева. Касовата наличност на НДЕФ към 31.12.2019 г. е в размер на 1 хил. лева. Разпределението на паричните средства е показано в **Приложение 4**.

Обучението на учителите от детските градини по темата за климатичните промени и пестенето на енергия. Обучението беше проведено от Националния център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти към МОН (партньор на НДЕФ по един от образователните проекти). На всички участващи учители бяха издадени сертификати и присъдени кредити за обучението.

За първи път в България през тази учебна година започна целенасочена работа по темата за климатичните промени и пестенето на енергия и в детските градини – занимания в Детска градина №23 „Здраве“, София.

IX. ОСНОВНИ РИСКОВЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА

1. Оперативни рискове

Националният доверителен екофонд се управлява от Управителен съвет, който се състои от председател, двама заместник-председатели и още четири члена. В него са представени три министерства на ниво заместник-министър и представители на три неправителствени институции – Националното сдружение на общините в Република България, БАН и НПО в сферата на опазване на околната среда. Наредбата за устройството и дейността на фонда предвижда и определянето на алтернативни членове на УС с право на глас от трите министерства за случаите, когато заместник-министрите са възпрепятствани да участват в заседанията. Така рискът от невъзможност да се провеждат заседанията на УС на НДЕФ е минимизиран.

По отношение на случаите на контрол на НДЕФ от страна на различни контролни органи може да се предвидят рискове, тъй като през всичките си години на съществуване и досега Фондът поддържа висока степен на организираност на своята документация. При всеки случай на контрол от страна на различни органи НДЕФ е предоставял изискваната документация и е изпълнявал съответните предписания. В този смисъл не може да се смята, че съществува риск за Фонда.

По отношение на разходите, които са необходими за успешното функциониране на НДЕФ, трябва да се отбележи, че те винаги са в зависимост от изпълнението на съответните програми от инвестиционен характер и няма необходимост от покриване на разходи, които не са обвързани със съответното финансиране за проекти. НДЕФ оптимизира своите оперативни разходи, като води политика на консервативни решения по отношение на необходимостта и целесъобразността на всеки отделен разход. В този смисъл не може да се смята, че съществуват рискове и по отношение на необходимите разходи за оперативното функциониране на НДЕФ.

2. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Съществуват различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. Финансовите рискове, които е възможно да възникват пред фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Вследствие на използването на финансови инструменти фондът потенциално е изложен на пазарен риск, и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и на лихвен риск.

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на НДЕФ в чуждестранна валута не излагат фонда на значителен валутен риск. Политиката на фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2019 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Кредитният риск представлява риска някой контрагент да не заплати задължението си към фонда. Излагането на фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	14 234	17921

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ликвидният риск представлява рискът, Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи входящите и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетираат.

Х. ВАЖНИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ФИНАНСОВИЯТ ОТЧЕТ

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на следното некоригиращо събитие:

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Фонда не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че може да има негативен ефект върху дейността на Фонда.

ХІ. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ФОНДА

Националният доверителен екофонд изпълнява своята Стратегия за развитие 2014 – 2020 г., в която са набелязани основните цели на развитието на Фонда до 2020 година.

През 2020 година НДЕФ ще продължи изпълнението на трите си действащи програми – Инвестиционната програма за климата с двете ѝ схеми – за енергийна ефективност на обществени обекти и за насърчаване използването на електромобили, Инвестиционна програма „Минерални води“ и Програма „Микропроекти за климата“. Специално внимание ще бъде обърнато на възможностите за **подобряване на ефикасността и ефективността на инвестициите при реализация на инвестиционни проекти** в три насоки, а именно:

- В процес на внедряване е схема за комбинирано финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обществени обекти с цел намаляване на приноса на безвъзмездната субсидия и привличане на инвестиционен капитал чрез изпълнение на договори за енергийна ефективност с гарантиран резултат или кредити от различни източници. Идеята е безвъзмездното финансиране от страна на фонда да бъде само в размер, който е необходим, за да направи изпълнението на тези договори осъществимо.
- Друга насока на усилията на НДЕФ за близкото бъдеще е изпълнението на пилотни проекти, при които да бъдат приложени т. нар. Международни протоколи за измерване и проверка на резултатите от инвестициите за енергийна ефективност. Основният мотив за реализацията на тази инициатива е, че прилагането ѝ ще доведе до постигането на няколко основни стратегически цели, свързани с подобряване на капацитета на администрациите на съответните бенефициери поради необходимостта да осигурят управлението на тези проекти; подобряване на ефективността на използваните публичните ресурси; гарантиране устойчивостта при постигането на заложените резултати, чрез предписани методи на управление по време на целия жизнен цикъл на инвестицията.

- Фондът ще продължи да изпълнява и **проекти и дейности, които имат за цел подобряване на информираността на** населението и образованието на младите хора по теми за климатичните промени.

Наред с това НДЕФ ще продължи и дейностите си за поучаване на възможностите и **привличане на нови източници за финансиране** за съществуващите и за нови инвестиционни програми.

Екипът на Изпълнителното бюро на НДЕФ ще продължи да функционира като **сравнително малък, но ефективен орган**. Разширяване на екипа би се очаквало да има само ако някоя от инициативите, които са предприети през 2019 година, се реализира и се налага усвояване на нови дейности през 2020 и следващите години.

*Проект МВ 005 - Изграждане на водопроводна мрежа за минерална вода,
в.з. Минерални бани, гр. Бургас, общ. Бургас.*

*Проект МВ 003 -Подобряване и разширяване на ефективното използване
на минералните води от находище „Сапарева баня“, обект: Направа на
резервоар за минерална вода и довеждащ и отвеждащ водопровод.*

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Таблица 1.1.

**ФОРМУЛЯРИ, ПОСТЪПИЛИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ В НДЕФ ПРЕЗ 2019 г.
ПО СХЕМАТА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА**

№	№ на проект	Бенефициер	Категория автомобил	Размер на заявената субсидия
1	ЕМ 054	Столичен инспекторат към Столична община	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1	20 000,00 лв.
2	ЕМ 055	Община Сливен	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
3	ЕМ 056	Фонд Сигурност на електроенергийната система	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1	20 000,00 лв.
4	ЕМ 057/1	Електроенергиен системен оператор ЕАД	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1	20 000,00 лв.
5	ЕМ 057/2	Електроенергиен системен оператор ЕАД	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
6	ЕМ 057/3	Електроенергиен системен оператор ЕАД	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1 (7+1) места	40 000,00 лв.
7	ЕМ 058/1	Агенция по геодезия, картография и кадастър	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1/N1	20 000,00 лв.
8	ЕМ 058/2	Агенция по геодезия, картография и кадастър	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1/N1	20 000,00 лв.
9	ЕМ 058/3	Агенция по геодезия, картография и кадастър	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1/N1	20 000,00 лв.
10	ЕМ 059	Столичен инспекторат	Изцяло електрическо превозно средство - категория М1	20 000,00 лв.
11	ЕМ 060	Община Чавдар	Изцяло електрическо превозно средство - ванове 7+1; 6+1 места, категория М1	30 000,00 лв.
12	ЕМ 061	Община Белослав	Изцяло електрически превозни средства - Двуместен Електрически камион с типово одобрение - категория L7e	20 000,00 лв.
13	ЕМ 062/1	Община Средец	Изцяло електрически превозни средства - категория L7e, платформа с надстройки	27 470,00 лв.

14	ЕМ 062/2	Община Средец	Изцяло електрически превозни средства - категория L7e, платформа с надстройки	27 470,00 лв.
15	ЕМ 062/3	Община Средец	Изцяло електрически превозни средства - категория L7e, платформа с надстройки	25 100,00 лв.
16	ЕМ 063	Община Русе	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
17	ЕМ 064	Община Казанлък	Изцяло електрически превозни средства - категория L7e	20 000,00 лв.
18	ЕМ 065/1	Община Бяла	изцяло електрически превозни средства категория M2	40 000,00 лв.
19	ЕМ 065/2	Община Бяла	изцяло електрически превозни средства категория M2	40 000,00 лв.
20	ЕМ 066/1	Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
21	ЕМ 066/2	Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
22	ЕМ 066/3	Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС)	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
23	ЕМ 067	Община Бургас	Изцяло електрическо превозно средство - категория N1	20 000,00 лв.
24	ЕМ 068/1	Национален статистически институт	Изцяло електрическо превозно средство - категория M1	20 000,00 лв.
25	ЕМ 068/2	Национален статистически институт	Изцяло електрическо превозно средство - категория M1	20 000,00 лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Таблица 2.1.

ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ФОРМУЛЯРИ ПО СХЕМАТА ЗА НАСЪРЧАВАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ЗА 2019 Г.

Но на проект	Бенефициер	Категория автомобил	Размер на заявената субсидия
ЕМ 027	Столична Община	2 електро L7e	30 000.00 лв.
ЕМ 028	Община Сливница	1 електро бус	40 000.00 лв.
ЕМ 029	Община Несебър	3 електро L7e	45 000.00 лв.
ЕМ 035	Община Сливен	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 036	Министерство на образованието и науката	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 037	Столичен инспекторат към Столична община	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 040	Община Бургас	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 041	Община Габрово	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 043	ОБЩИНА ИВАНОВО	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 044	Община Хасково	1 електро L7e	21 000.00 лв.
ЕМ 045	Община Казанлък	1 електро L7e	21 760.00 лв.
ЕМ 046	Община Елин Пелин	1 електро L7e	23 000.00 лв.
ЕМ 047	Община Козлудуй	1 електро L7e	22 113.00 лв.
ЕМ 050	Агенция по заетостта	1 plug-in hybrisd	40 000.00 лв.
ЕМ 051	Община Бургас	1 електро автомобил	20 000.00 лв.
ЕМ 052	Столичен инспекторат към Столична община	1 plug-in hybrisd	10 000.00 лв.
ЕМ 053	Народно събрание	3plug-in hybrisd	30 000.00 лв.
	ОБЩО		422 873.00 лв.

Таблица 2.2.

ОДОБРЕНИ ОТ УС НА НДЕФ ФОРМУЛЯРИ ПО ПРОГРАМА МИКРОПРОЕКТИ ЗА КЛИМАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРЕЗ 2019 Г.

Но на проект	Бенефициер	Заглавие на проект	Стойност на проект	Размер на заявената субсидия
МР 002	Сдружение "Черноморски изследователски енергиен център"	Прогнозен общ енергиен баланс на Р. България за периода 2021 - 2030 г. И с хоризонт до 2050 г.	36 733.92	36 733.92
МР 003	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на вътрешно осветление чрез доставка и монтаж на енергоспестяващи източници на светлина в адм. сграда на Мин. На финансите	49 200.00	49 200.00
МР 004	Министерство на финансите	Повишаване на енергийната ефективност на климатичните инсталации в адм. сграда на Мин. На финансите	49 200.00	49 200.00
МР 005	РС Балканка 2009 - Благоевград	Адаптиране на горите в "Югозападно държавно предприятие" към климатични промени	59 577.00	49 897.00

Таблица 3.2

НАПРАВЛЕНИЯ НА СРЕДСТВАТА	Предходна година (2018)			Отчетна година (2019)		
	План в лева	Отчет в лева	Изпълнение в %	План в лева	Отчет в лева	Изпълнение в %
Част А - ИНВЕСТИЦИИ						
1. Материални дълготрайни активи						
2. Нематериални дълготрайни активи						
Част Б - ИНСТИТУЦИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	3 000	1 600	53%			
1. Консултантски услуги по институционално развитие						
2. Други разходи по институционално развитие	3 000	1 600	53%			
Част В - ТЕКУЩИ РАЗХОДИ	646 012	713 133	110%	543 426	510 724	94%
1. Повишаване квалификацията на ИБ, възнаграждения, социално и здравно осигуряване	340 012	340 153	100%	349 926	347 496	99%
а. Обучение на персонала	5 000	366	7%		376	
б. Трудови възнаграждения	278 089	277 463	100%	287 881	286 552	100%
в. Социално и здравно осигуряване	46 893	48 411	103%	51 845	54 957	106%
г. Социални добавки съгласно КТ	10 030	10 569	105%	10 200	5 610	55%
д. Трудова медицина	3 000	3 344	111%			
2. Консултантски услуги по подбора и реализацията на проекти	60 000	92 934	155%	50 000	56 416	113%
3. Поддръжка и офис разходи - режийни	59 000	59 653	101%	48 500	55 766	115%
а. Електричество, отопление, телефони, ел. поща, вода и др.	15 000	16 519	110%	15 000	30 919	206%
б. ГСМ и поддръжка на автомобили	8 000	7 077	88%	5 000	3 788	76%
в. Застраховки и охрана на имуществото	4 000	3 222	81%	3 500	6 464	185%
г. Офис консумативи и сервиз	32 000	32 836	103%	25 000	14 596	58%
4. Административно-управленски разходи	167 000	189 720	114%	70 000	39 753	57%
а. Командировки	7 000	26 676	381%	5 000	10 529	211%
б. Представителни разходи						
в. Връзки с обществеността	25 000	55 116	220%	25 000	4 504	18%
г. Административни	135 000	107 928	80%	40 000	24 720	62%
5. Разходи по дейността на УС	20 000	30 672	153%	25 000	11 293	45%
Част Г - РЕЗЕРВ [4% от (А+Б+В)]	0	0	0	0	0	0
ВСИЧКО РАЗХОДИ	649 012	714 733	110%	543 426	510 724	94%
Нетни разходи:	649 012	714 733	110%	543 426	510 724	94%

ПРИЛОЖЕНИЕ 4:

СПРАВКА ЗА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА НА НДЕФ КЪМ 31.XII.2019 г.

Налични парични средства в банковите сметки и каса на НДЕФ:						919 771.72 BGN
Сума на депозирани средства в лева, съгласно Таблица 1						13 314 501.68 BGN
Всичко лева към 31.12.2019 година						14 234 273.40 BGN
Таблица 1: Месечни депозити в лева:						
№ на депозитна сметка	Дата на депозитиране	Главница	Очаквана лихва за периода	Падеж	Годишен лихвен % за периода	
70002522574086	23.09.2016	5 006 251.88	0.00	23.03.2019	0.00%	
70002522602514	22/10/2016	6 007 502.25	0.00	22.04.2019	0.00%	
70002522602528	22/10/2016	2 300 747.55	0.00	22.01.2019	0.00%	
		13 314 501.68	0.00			

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

*Проект № 184 - Въвеждане на енергоспестяващи мерки
в Обществитие към ПГ, гр. Етрополе.*

*Проект 295 - Изпълнение на пакет мерки за повишаване
на енергийна ефективност на сграда за комплексно обслужване
в с. Селановци, ул. „Стефан Стамболов“ 51.*

Грант Торнтон ООД
бул. „Черни връх“ № 26, 1421 София
ул. „Параскева Николау“ №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@bg.gt.com
W www.grantthornton.bg

До Управителния съвет на
НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД
Град София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД** („Фонда“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществения счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2019 г., неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

Международния етичен кодекс

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата,

която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;

- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- докладът за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- и
- в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността.

Марий Апостолов
Управител

Грант Торнтон ООД
Одиторско дружество

Силвия Динова
Регистриран одитор отговорен за одита

15 април 2020 г.
България, гр. София, бул. Черни връх №26

В европейската конференция в Хайделберг, посветена на климатичните действия на местно ниво представяне направи кметът на Район Люлин в София, а в делегацията участваха и заместник кметът на Павел баня и представители на общините Самоков и Велико Търново.

Работата с уредите е най-интересната част от заниманията на енергийния екип в училище „Св.Св. Кирил и Методий“, с.Раданово, община Полски Тръмбеш.

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Проект 378 - Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ЦДГ „Първи юни“ гр. Горна Оряховица.

Проект 382 - Прилагане на мерки за енергийна ефективност в ДГ 3 „Зорница“ - сграда „Незабравка“, ул. „Добруджа“ 59, гр. Хасково.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

Активи	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи активи			
Машини и съоръжения	5	5	13
Нематериални активи	6	-	1
Нетекущи активи		<u>5</u>	<u>14</u>
Текущи активи			
Пари и парични еквиваленти	7	14 234	17 921
Текущи активи		<u>14 234</u>	<u>17 921</u>
Общо активи		<u>14 239</u>	<u>17 935</u>
Пасиви			
Текущи пасиви			
Финансирания	8	14 172	17 894
Задължения към персонала и осигурителни институции	9.2	48	35
Търговски и други задължения	10	19	6
Текущи пасиви		<u>14 239</u>	<u>17 935</u>
Общо пасиви		<u>14 239</u>	<u>17 935</u>

Съставител:
(Светлана Павлова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

Дата на отчета: 31 януари 2020 г.

Върху този отчет е издаден одиторски доклад с дата 15 април 2020 г.

Марий Апостолов, управител

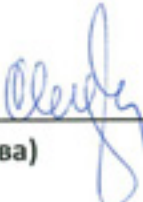
Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

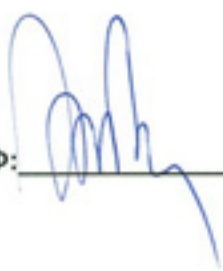
Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от финансиране за програми	11	5 625	5 552
Приходи от финансиране за административни разходи и институционално развитие	11	376	599
Приходи от външни финансиране на проекти	11	257	116
Приходи от финансиране за нетекущи активи	5,6,11	9	25
Други приходи		4	-
Разходи за финансиране на проекти	12	(5 625)	(5 552)
Разходи за материали	13	(16)	(20)
Разходи за външни услуги	14	(233)	(328)
Разходи за персонала	9.1	(345)	(339)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	5,6	(9)	(25)
Други разходи	15	(40)	(27)
Финансови разходи	16	(3)	(1)
Нетен резултат за годината		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		-	-

Съставител:
(Светлана Павлова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

Дата на отчета: 31 януари 2020 г.

Върху този отчет е издаден одиторски доклад с дата 15 април 2020 г.

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 Г.

	Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Оперативна дейност			
Получено целево финансиране Авиационни квоти	8	2 158	1 618
Получено целево финансиране Малта	8	-	411
Получени други финансирания	8	473	171
Плащания за финансиране на проекти	12	(5 625)	(5 552)
Плащания към контрагенти във връзка с административна издръжка и изпълнение на проекти		(252)	(358)
Плащания за институционално развитие		-	(2)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(355)	(344)
Други плащания, нетно		(86)	(11)
Паричен поток от оперативна дейност		(3 687)	(4 067)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
		(3 687)	(4 067)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		17 921	21 988
Пари и парични еквиваленти в края на годината	7	14 234	17 921

Съставител:
(Светлана Павлова)

Вр.и.д. Директор на ИБ на НДЕФ:
(Ирена Пенчева)

Дата на отчета: 31 януари 2020 г.

Върху този отчет е издаден одиторски доклад с дата 15 април 2020 г.

Марий Апостолов, управител

Силвия Динова, регистриран одитор, отговорен за одита

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Информация за Фонда

Националният доверителен екофонд (Фондът) е публично-правна организация, създадена в съответствие с:

- Международно суапово споразумение “Дълг срещу околната среда” и “Дълг срещу природа” между Правителствата на Република България и Швейцарската конфедерация, подписан на 23 октомври 1995 г.
- Чл. 36 от Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр.63/14.07.1995 г.) и чл. 66, 67, 68 и чл. 142а-з от сега действащия Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр.91/25.09.2002 г., изм. и доп. ДВ бр.46/18.06.2010 г.)
- Наредба за устройството и дейността на Фонда, приета с ПМС 163 от 14.08.1995 г. (ДВ, бр.74/22.08.1995 г.), изменена с ПМС 96 от 10.05.2004 г. (ДВ, бр. 41/18.05.2004), изменена и допълнена с ПМС 185 от 02.09.2010 г. (ДВ бр.71/10.09.2010) и с ПМС 301 от 19.09.2014 г. (ДВ бр. 81/30.09.2014)

Фондът е създаден за управление на средствата, постъпващи от суапови сделки “Дълг срещу околна среда и “Дълг срещу природа”, от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и от правителства, международни финансови институции и други дарители, предназначени за опазване на околната среда на Република България. При осъществяване на своята дейност Националният доверителен екофонд е независим и се подчинява единствено на вътрешното законодателство и на международните договори, по които Република България е страна.

Адресът на управление на Фонда е: гр. София 1574, бул.”Шипченски проход” № 67 Б.

Фондът е вписан в регистър Булстат с код 121155866.

1.1. Собственост и управление

Органите на управление на Фонда са: Управителен съвет, Консултативен съвет и Изпълнително бюро.

В съответствие с Наредбата за устройството и дейността на НДЕФ, приета с ПМС № 96 от 10.05.2004 (изм. и доп. с ДВ № 71 от 10.09.2010 и ДВ № 81 от 30.09.2014 г.), съставът на Управителния съвет на НДЕФ се състои от седем души, в т.ч. председател, двама заместник председатели и четирима редовни членове, както и трима алтернативни членове.

Консултативният съвет се състои от представители на правителствата и другите институции, които са предоставили средства или оказват съдействие на Фонда, а Изпълнителното бюро организира дейността на Националния доверителен екофонд.

Към 31.12.2019 г. ключовият управленски персонал се състои от:

Управителен съвет:

- Председател на УС на НДЕФ –г-жа Пенка Моллова (Решение № 665 на МС / 19.09.2018 година);
- Представител на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) – заместник - министър Николай Кънчев. Представителят на Министерството на околната среда и водите е и заместник-председател на УС.
- Представител на Министерството на финансите (МФ) – заместник-министър - Маринела Петрова;
- Представител на Министерството на енергетиката – заместник-министър Жечо Станков;

- Представител на Българската академия на науките (БАН) – проф. Никола Малиновски, заместник-председател на УС;
- Представител на екологичните неправителствените организации - г-жа Любомира Колчева – директор на Фондация “Екообщност”;
- Представител на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ)– г-жа Силвия Георгиева.

Изпълнително бюро:

Вр.и.д. Директор на ИБ
Главен счетоводител
Счетоводител

Ирена Пенчева
Светлана Павлова
Маринела Желева

Главен експерт управление на програми
Старши експерт управление на програми
Експерт управление на програми

Ивайло Цеков
Камелия Георгиева
Елена Каменова

Главен експерт управление на проекти
Експерт управление на проекти
Технически асистент
Шофьор

инж. Борислав Мирков
инж. Галина Велева
Елена Михайлова
Божидар Вълчков

Фондът се представлява от председателя на УС г-жа Пенка Моллова. Оперативната дейност се управлява от Вр.и.д. директор на Изпълнителното бюро – Ирена Пенчева.

Към 31.12.2019 г. общият списъчен брой на персонала е 9 лица(31.12.2018 г. - 10).

1.2. Предмет на дейност

Дейността на Фонда се извършва в съответствие с Наредбата за устройство и дейността на Националния доверителен екофонд. Средствата на Фонда се разходват за финансиране и съфинансиране на екологични проекти и дейности в съответствие с условията на дарителите и с приоритетите на националните екологични стратегии и програми.

- Ликвидиране на замърсявания и увреждания на околната среда, настъпили в минало време, включително, без да се ограничава до това:
- Намаляване замърсяването на въздуха и ограничаване на изменението на климата, включително, без да се ограничава до това:
- Опазване чистотата на водите, включително, без да се ограничава до това:
- Подпомагане на националната екологична мрежа и опазване на биологичното разнообразие, вкл. пилотни проекти за възстановяване на типове природни местообитания
- Други приоритетни области, включени в националната политика в сферата на опазване на околната среда.

Основните източници на финансиране във Фонда са:

- Целево финансиране на Инвестиционната програма за климата (ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА ЗА КЛИМАТА (ИПК)) по РМС № 201/26.03.2015 година, РМС № 80/11.02.2016 и РМС №27/13.01.2017 година.;
- Целево финансиране за пилотна схема на Инвестиционна програма „Минерални води“ по Постановление №322/24.11.2016 г.

- Постъпления в съответствие с Наредба №1/04.03.2015 година за определяне на реда и начина за разходване на приходите от продажбата на квоти за емисии от авиационни дейности чрез търг.
- Целево финансиране по проект на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта по РМС №175 / 29.03.2017 г.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.)(включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

Инвестиционната програма за климата стартира на базата на Решение на Министерски съвет (201/26 март 2015 г.) с предоставянето на средства на основание на § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата. Финансирането на Програмата продължи и през 2016 и 2017 година съответно с Решения на Министерски съвет № 80/11.02.2016 и №27/13.01.2017 година. Със средствата се финансират проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили от публичните институции.

Приемането на заявления за изразяване на интерес беше постоянен процес до м. октомври 2017 година, когато с измененията и допълненията на ОР се въвежда изискването за публикуване на покани с определен срок.

През 2019 година са публикувани две покани за прием по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор (СЕМ), по време на които са приети 15 формуляри за кандидатстване. През отчетната година от Комисията за подбор и отчитане изпълнението на проектите са разгледани 15 формуляра по СЕМ, от които 1 формуляр е отхвърлен, от разгледаните 25 превозни средства, 21 са одобрени и 4 броя отхвърлени по Схемата за насърчаване използването на електромобили в общественния сектор.

По Схема за подобряване енергийната ефективност на сгради и други обекти не са обявявани покани за прием, поради липсата на свободни средства за финансиране на проектни предложения.

През 2019 година по **Инвестиционна програма “Минерални води”** на базата на Постановление № 322/24.11.2016 г. на Министерски съвет, НДЕФ разполага със средства за финансиране на изпълняващите се проекти, приети през 2016 г. Те са предназначени за финансиране на проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат - директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове.

Работи се активно по 6 оставащи за изпълнение от одобрените девет (9) проекта.

Отчитайки спецификата на тази програма, към края на отчетната година са разплатени и одитирани и последните 6 проекта от пилотната фаза, като стойността на изплатената субсидия от НДЕФ е в размер на 2 034 792,44 лева.

И през 2019 година продължи изпълнението на одобрените проекти по Програма “Микропроекти за климата”. Средствата постъпили в съответствие със Споразумението за прехвърляне на годишно разпределено количество емисии между Република България и Република Малта и на базата на Решение на Министерски съвет №175/29.03.2017 г., се изразходват за дейности по смекчаване и адаптация към изменението на климата. През отчетната 2019 година са завършени и изплатени 3 проекта. Осигуреното финансиране от НДЕФ е в размер на 93 002,24 лева.

През 2018 година стартира изпълнението на нов образователен проект за пестене на енергия в училищата – “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво” (Bridging European and Local Climate Action (BEACON = ФАР). Проектът е част от широка европейска инициатива, която насърчава действията в областта на климата и улеснява обмена между националните правителства, общините и училищата в Европа. В България проектът се изпълнява от Националния доверителен екофонд (НДЕФ). В проекта участват образователни институции от Чехия, Румъния, България и Германия, а в дейностите за обмяна на опит между общини участват също и Гърция, Полша и Португалия. Целта на проекта е да укрепи двустранното и многостранното сътрудничество и да създаде общ стремеж за осъществяване на Парижкото споразумение чрез дейности като: съвместно обучение, изграждане на мрежи и специализирани консултантски услуги. Така създателите на политики, общинските участници и преподавателите ще придобият технически и свързани с процеса умения, които да им помогнат да разработят, усъвършенстват и прилагат мерки за намаляване на емисиите на парникови газове.

През 2018 година се даде началото и на още един образователен проект, финансиран от Европейската инициатива за климата (EUKI) на Федералното министерство на околната среда на Република Германия – “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища”. Конкретните му цели са:

- повишаване на капацитета на основните целеви групи, отговорни за изпълнението на образователни програми - учители, представители на академичните среди, които са ангажирани с обучение на учители, както и местни власти;
- подобряване на цялостната интеграция на свързани с изменението на климата политики, чрез подпомагане развитието и разпространението на най-добри практики и политически подходи;
- институционализиране на програмите за квалификация на учителите – от тези за предучилищно образование до 7-ми клас и да направи принос към националните стратегически документи, свързани с климата;
- разработване на програми за квалификация на учителите – от обучителите на учители в сътрудничество с учители;
- подготвяне на образователни пакети - 14 пакета - 2 за детска градина, 2 за начално училище и 10 за основно училище, вкл. брошури, ръководства, образци и др.;
- повишаване на информираността относно въпроси и действия, свързани с климата – запознаване на местните власти и ангажирането им с процесите в техни училища;
- подпомагане на усилията за предоставяне на информация и повишаване на информираността на учениците, преподавателите и родителите относно енергийната ефективност чрез медийни и публични събития.

През отчетния период стартира изпълнението на проект „Тройно А - Подсилване на веригата на стойността на проектите за енергийна ефективност в ранните им етапи“ по програма Хоризонт 2020.

Водещ партньор по проекта е Техническият университет в Атина. Партньори по проекта са още 10 организации в т.ч. НПО, изследователски звена, инвестиционни фондове и банки от още 7 държави: Гърция, Германия, Чехия, Литва, Италия, Испания и Холандия.

Целта на проекта е генериране на иновативни схеми за вземане на решения и инструменти за стандартизация с цел мобилизиране на капитали, чрез използване на целеви фондове.

Общият бюджет на проекта е 1 400 000 евро, а срокът на изпълнение на дейностите по него е 30 месеца в периода 1 септември 2019 г. – 1 март 2022 година.

Участието на НДЕФ включва изпълнението на следните дейности:

- Работен пакет 1 – Управление на проекта – администриране на участието на НДЕФ;
- Работен пакет 2 – Диалог със заинтересованите страни – идентифициране на заинтересованите страни, консултативен процес с тях по основните материали, участие в регионален семинар;
- Работен пакет 3 – Рискове за финансиране на ЕЕ и стратегии за намаляването им – участие при оценката на профилите на риска за страните от проекта, предоставяне на информация за инвестиционните проекти на НДЕФ;
- Работен пакет 4 – Инструменти и ключови елементи за инвестициите за ЕЕ – участие при изпробването им;
- Работен пакет 5 – Демонстриране на инвестирането чрез модела на Тройно А - идентифициране на атрактивни проекти за ЕЕ; изготвяне на проектни фишове;
- Работен пакет 6 – Синтез и устойчивост – участие при изготвянето на препоръки за инвестиционни проекти;
- Работен пакет 7 – Комуникация и разпространение на резултатите – представяне на проекта и резултатите на уебсайта на НДЕФ, съобщения за медиите и социалните мрежи, когато има събития.

Бюджетът на НДЕФ за изпълнението на предвидените дейности е 138 000 лева (70 562.50 EUR). Грантът е в размер на 100%.

От стартирането на проекта до края на декември 2019 г. НДЕФ участва в следните дейности:

- Административни действия за оформянето на договорите с ЕК и консорциума;
- Подготовка на презентация за фонда и ролята му в проекта за работна среща;
- Участие на двама представители на НДЕФ в двудневна работна среща в Атина;
- Изготвяне на първоначален списък със заинтересовани страни;
- Запознаване и даване на коментари по три документа, изготвени в консорциума;
- Подготовка за анализ на заинтересованите страни на базата на инструкциите от консорциума.

През отчетната 2019 г. е одобрен и стартира изпълнението си и друг проект, в който НДЕФ е партньор с наименование „Общински системи за енергиен мениджмънт, подкрепящи устойчивото финансиране на местните климатични действия”.

Проектът се финансира от Федералното министерство на околната среда на Република Германия в рамките на Европейската инициатива за климата (EUKI). Това е третият проект, по който НДЕФ е бенефициер на инициативата.

Водещ партньор по проекта е Фондация Център за енергийна ефективност Енефект. Националният доверителен екофонд е партньор, заедно с Фраунхофер Институт по строителна физика в Германия.

Проектът има за цел да разработи индивидуален модел за интегрирана общинска система за енергиен мениджмънт, насърчаващ качествено изпълнение на местните дългосрочни енергийни и климатични стратегии. Целта е този модел да служи и за привличане на допълнително финансиране посредством разработване на финансов инструмент в рамките на проекта от Националния доверителен екофонд.

Моделът, основан на добре познатия стандарт за управление на енергията - ISO 50001, ще подкрепя не само ежедневно управление, но и основни аспекти на управлението на енергопотреблението. Така ще стане възможно привличането на частно финансиране на проекти, свързани с климата, предоставяйки солидни доказателства за базовата линия и за действително постигнатите икономии на енергия. Това е един от начините да се преодолеят най-често срещаните бариери и да се улесни прилагането на иновативни схеми за финансиране в съответствие с националните програми за подкрепа и финансовите инструменти като Националната схема за задължения за енергийни спестявания.

Разработването на съответния софтуерен продукт е в ангажиментите на водещия партньор. Предоставянето на информация за опита в Германия и Европа е в ангажиментите на партньора от Германия.

Ангажиментите на НДЕФ са свързани с:

- процедурата за определяне на трите пилотни общини, в които моделът ще бъде приложен на практика;
- Разработване на иновативен финансов механизъм за привличане на частно финансиране, който да се препоръча за приложение в бъдеще от фонда;
- Обсъждания на този финансов механизъм със заинтересованите страни;
- Организиране на конференция за представяне на модела на общинска система за енергиен мениджмънт.

Общият бюджет на проекта възлиза на 200 000 евро. Бюджетът на НДЕФ е 62 198 евро, от които 5 920 евро е собственият принос.

Период на изпълнение е от 01.12.2019 г. до 30.03.2022 г.

Договорните отношения по изпълнение на проекта ще са с водещия партньор Фондация Център за енергийна ефективност Енефект, чрез сключване на партньорско споразумение.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- МСФО 16 “Лизинг”;
- МСФО 9 “Финансови инструменти” (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране;
- МСС 19 “Доходи на наети лица” (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане;
- КРМСФО23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“;
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 86 представляват неразделна част от него.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила, без прилагането им да има съществен ефект върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в пояснителните бележки към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Фондът е приел да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции,

оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.4. Приходи от финансираня

Приходи от финансираня се признават, когато има значителна сигурност, че финансирането ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Фонда за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали съответните разходи, чието компенсиране е цел на финансирането: направените разходи за финансиране на проекти за опазване на околната среда, институционално развитие и на оперативните разходи за издръжка на Фонда през отчетния период. Финансиране, целящо да компенсира Фонда за направени разходи по придобиване на нетекущи активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.5. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти”.

4.6. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват програмни продукти, и интернет портал. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към балансовата стойност на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 2 години
- Други 3 години

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Фонда е в размер на 700 лв.

4.8. Машинни съоръжения

Машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените

обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от машини и съоръжения, се прибавят към балансовата стойност на актива, когато е вероятно Фондът да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Фонда, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- офис обзавеждане и инвентар – 6 - 7 г.;
- компютри и оборудване – 2 - 3 г.;
- транспортни средства – 4 г.

Избраният праг на същественост за машините и съоръженията на Фонда е в размер на 700 лв.

4.9. Тестове за обезценка на машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Фондът дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Фонда, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Фонда.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата стойност на активите от тази единица. За всички активи на Фонда ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата.

4.10.1. Финансови активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана

стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.10.2. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Финансовите активи, които попадат в обхвата на изискванията, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

4.10.3. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.11. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и краткосрочни депозити.

4.12. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Фондът отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала и осигурителни институции, включват заплати и социални осигуровки.

Фондът не е разработвал и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала и осигурителни институции” по недисконтирана стойност, която Фонда очаква да изплати.

4.13. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.14. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.14.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Фонда през следващата отчетна година. В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.14.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползването им от Фонда. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на компютърно оборудване и софтуер.

5. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Фонда включват компютри, транспортни средства и стопански инвентар. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Компютри и оборудване '000 лв.	Транспортни средства '000 лв.	Стопански инвентар '000 лв.	Общо '000 лв.
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2019 г.	53	38	16	107
Салдо към 31 декември 2019 г.	53	38	16	107
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2019 г.	(45)	(34)	(15)	(94)
Амортизация през периода	(3)	(4)	(1)	(8)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(48)	(38)	(16)	(102)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	5	-	-	5

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Компютри и оборудване ‘000 лв.	Транспортни средства ‘000 лв.	Стопански инвентар ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2018 г.	53	38	16	107
Салдо към 31 декември 2018 г.	53	38	16	107
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2018 г.	(39)	(24)	(16)	(79)
Амортизация през периода	(6)	(10)	-	(16)
Отписана през периода		-	1	1
Салдо към 31 декември 2018 г.	(45)	(34)	(15)	(94)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	8	4	1	13

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Фонда включват интернет портал и програмни продукти. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Интернет портал ‘000 лв.	Програмни продукти ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2019 г.	38	4	42
Салдо към 31 декември 2019 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2019 г.	(38)	(3)	(41)
Амортизация през периода	-	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(38)	(4)	(42)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	-	-	-

През предходния период, балансовата стойност е била както следва:

	Интернет портал ‘000 лв.	Програмни продукти ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Отчетна стойност			
Салдо към 1 януари 2018 г.	38	4	42
Салдо към 31 декември 2018 г.	38	4	42
Амортизация			
Салдо към 1 януари 2018 г.	(31)	(1)	(32)
Амортизация през периода	(7)	(2)	(9)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(38)	(3)	(41)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	-	1	1

7. Пари и парични еквиваленти

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Банкови депозити	13 315	13 315
Парични средства в банки	918	4 603
Парични средства в брой	1	3
Пари и парични еквиваленти	14 234	17 921

НДЕФ няма блокирани пари и парични еквиваленти.

8. Финансирания под условие

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Неусвоената част от финансирането за дейността включва:		
- неусвоената част от финансирането за дейността – Инвестиционна Програма за Климата (ИПК)	10 718	9 560
- неусвоената част от финансирането за дейността – Минерални води	725	2 801
- неусвоената част от финансирането за дейността – Авиационни квоти	1 934	4 830
- неусвоената част от финансирането за дейността - Малта	538	634
- неусвоената част от финансирането по проекти с външно финансиране	189	57
- неусвоената част от финансирането за придобиване на нетекущи активи	5	12
- неусвоената част от финансирането за завършени проекти	63	-
Балансова стойност на 31 декември	14 172	17 894

Промените във финансиранията през периода включват:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Балансова стойност на 1 януари	17 894	21 986
Признат приход от финансирания в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (пояснение 11)	(6 267)	(6 292)
Получени средства по финансирания през периода	2 631	2 200
Прехвърлени средства от НДЕФ като водещ партньор по проект EUKI за немския партньор UFU	(86)	-
Балансова стойност на 31 декември	14 172	17 894

Основните източници на финансиране на дейността на Фонда включват:

- Осигурено първоначално целево финансиране от Инвестиционна Програма за Климата (ИПК) през 2017 г. е в размер на 15 298 хил. лв. за инвестиционни проекти и административната дейност на НДЕФ, а през 2019 г. са осигурени още 5 054 хил. лв. от продажбата на авиационни квоти.
- Осигурено целево финансиране от Пилотна схема на Инвестиционна програма “Минерални води“ е в общ размер на 3 500 хил. лв. за финансиране на инвестиционни проекти.
- Осигурено финансиране за разходване на приходите от продажбата на авиационни квоти в общ размер на 6 988 хил. лв., от които през 2019 г. са получени 2 158 хил. лв. и 5 054 хил. лв. са предоставени на Инвестиционна Програма за Климата с решение на управителния съвет на НДЕФ от 31 януари 2019 г.

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 86 представляват неразделна част от него.

9. Възнаграждения на персонала**9.1. Разходи за персонала**

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Разходи за заплати	(288)	(289)
Разходи за социални осигуровки	(57)	(50)
Разходи за персонала	(345)	(339)

9.2. Задължения към персонала и осигурителни институции

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Текущи:		
Задължения към персонала	23	16
Натрупани неизползвани отпуски и осигуровки, свързани с тях	18	9
Задължения за осигуровки и данъци	7	10
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	48	35

10. Търговски и други задължения

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Задължения към партньори по проекти	15	5
Задължения към доставчици	4	-
Други	-	1
	19	6

11. Приходи от финансираня под условие

	2019	2018
	'000 лв.	'000 лв.
Приходи, отчетени за финансираня на програми (пояснение 12)	5 625	5 552
Възстановени разходи за издръжка на фонда	376	599
Приходи за финансиране на външни проекти	257	116
Приходи за финансиране на нетекущи активи	9	25
	6 267	6 292

12. Разходи за финансиране на проекти

Финансирането на публичните проекти се реализира на базата на три програми, както следва:

Програма	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС) 000 'лв	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност) 000 'лв	Изплатени средства по проекти през текущата година 000 'лв
11.1 Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата(ИПК).	9 204	6 709	3 497
11.2 Финансиране на публични проекти по	5 342	2 780	2 035

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 86 представляват неразделна част от него.

Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води (ИПМВ).

11.3 Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”

80	74	93
14 626	9 563	5 625

12.1. Финансиране на публични проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК).

Средствата са за финансиране на проекти за подобряване на енергийната ефективност на обекти – публична държавна и/или общинска собственост, както и за насърчаване използването на електромобили и хибридни автомобили.

Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите се извършват по банков път от сметка на НДЕФ.

През 2019 г. реално разплатените суми към бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата (ИПК) – Схема “Енергийна ефективност” са в размер на 3 498 хил.лв.

Реално разплатените суми към Бенефициери по проекти от Инвестиционна програма за климата (ИПК) – Схема “Електромобили” са в размер на 134 хил.лв.

Детайлно описание на отчетените през 2019 година разходи за финансиране на проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е представено в таблицата по-долу:

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финансиране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финансиране (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2019)
		лв.	лв.	лв.
184_2	Въвеждане на енергоспестяващи мерки в Общежитие към ПГ, гр. Етрополе	255,172.27	216,896.43	216,652.63
218	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за част от сгради от общообразователната структура на община Ботевград, Обособена поз. № 2: Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност за сградата на ОДЗ „Детелина“ в с.Скравена	126,672.55	107,671.67	107,379.53
230**	Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в сградите на езикова гимназия "Пловдив"-гр.Пловдив: обект 1-"Училищна сграда", обект 2-"Общежитие за момичета", обект 3-"Общежитие за момчета"	1,154,221.13	800,000.00	659,353.58

244-1	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийната ефективност в Административна сграда на Общинска администрация, гр.Стражица	204,416.38	173,753.92	156,009.09
250***	Намаляване емисиите на парникови газове, посредством внедряване на мерки за енергийна ефективност в Дом на културата, гр. Девин	1,136,325.00	800,000.00	0.00
292***	Повишаване на ЕЕ на сградата на "Медицински център I - Първомай" ЕООД	407,615.17	346,472.89	0.00
295_1	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на Административна сграда в гр.Оряхово, ул."Андрей Чапразов"29	307,158.62	261,084.83	255,671.91
295_2	Изпълнение на пакет мерки за повишаване на енергийна ефективност на сграда за комплексно обслужване в с.Селановци, ул. Стефан Стамболов"51	378,673.91	321,872.82	318,897.80
315-1	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в община Марица - ЦДГ "Буратино",с. Костиево	302,095.76	256,781.40	221,501.09
328_5***	Внедряване на мерки за енергийната ефективност в училищната образователна инфраструктура в Община ВеликоТърново - СУ "Емилиян Станев"	1,221,138.60	800,000.00	0.00
359***	Подобряване на енергийната ефективност на сградата на 86 ОУ "Св. Климент Охридски", с. Владая, ул.Брезовагора № 2, р-н Витоша, СО	598,188.61	508,460.32	0.00
364	Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на ДКЦ I Габрово ЕООД- първа база	1,065,206.07	266,301.52	266,166.31
378	Модернизация и внедряване на мерки за енергийна ефективност на ЦДГ „Първи юни“ гр. Горна Оряховица	260,512.76	221,435.85	205,207.38
382	Прилагане на мерки за енергийна ефективност в ДГ 3 "Зорница" - сграда "Незабравка", ул."Добруджа" 59, гр. Хасково	591,216.05	502,533.64	464,511.78
502*	Подобряване на енергийната ефективност на 79 СУ „Индира Ганди“ в УПИХIII- за училище, кв. 4, м. „Люлин-7 м.р.“, по плана на гр. София, съгласно актуализиран Доклад за обследване на енергийна ефективност	1,419,898.92	1,206,914.08	492,298.55
	Публични проекти - ИПК	9,428,511.80	6,790,179.37	3,363,649.65

№ на проекта	ЕЛЕКТРОМОБИЛИ	Бюджет на проекта по договора за финанси-ране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финанси-ране (% от общата стойност)	Изразходван и средства по проекти през текущата година (2019)
		лв.	лв.	лв.
036	Проект за насърчаване използването на електромобили МОН	61,822.00	20,000.00	20,000.00
045	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Казанлък	77,186.40	21,760.00	21,760.00
053	Проект за насърчаване използването на електромобили Народно събрание	182,376.00	30,000.00	30,000.00
044	Проект за насърчаване използването на електромобили община Хасково	59,508.00	20,794.40	20,794.40
047	Проект за насърчаване използването на електромобили община Козлодуй	61,080.00	21,450.00	21,450.00
051	Проект за насърчаване използването на електромобили Община Бургас	63,918.00	20,000.00	20,000.00
	Публични проекти – ИПК електромобили	505,890.40	134,004.40	134,004.40

* Проекти частично платени през 2019 година, окончателно плащане предстои през 2020 г.

** Проекти частично платени през 2018 година и приключили през 2019 година.

*** Проекти по които плащането предстои през 2020 година.

12.2. Финансиране на публични проекти по Пилотна схема на Инвестиционна програма за минерални води.

Изразходването на средства по тази програма се основава на Постановление на МС № 322/24.11.2016 г. Те са за финансиране на екологични общински проекти, водещи до оползотворяване на топлинната енергия на минералните води.

През 2019 г. са завършени, платени и одитирани последните шест проекта, одобрени за изпълнение по пилотната фаза на Инвестиционна програма „Минерални води“.

Детайлно описание на отчетените през 2019 година разходи за финансиране на проекти по ИПМВ е представено в таблицата по-долу:

№ на проекта	Бенефициер/ проект/ име	Бюджет на проекта по договора за финанси-ране (Обща стойност с ДДС)	Участие на НДЕФ по договора за финанси-ране (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти през текущата година (2019)
		лв.	лв.	лв.
003	Подобряване и разширяване на ефективното използване на минералните води от находище „Сапарева баня“, обект: Направа на резервоар за минерална вода и довеждащ и отвеждащ водопровод.	808,301.38	435,955.02	432,123.23
005	Изграждане на водопроводна мрежа за минерална вода, в.з.Минерални бани, гр.Бургас, общ.Бургас	1,318,907.90	712,393.38	586,225.89

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 86 представляват неразделна част от него.

006	Подобряване на качеството на инфраструктурата за минерални води на територията на община Разлог	283,996.67	141,998.33	141,525.22
007	Изграждане на водопровод за минерална вода от сондаж при минерална баня с. Бързия, до мин. Баня гр. Берковица	1,028,329.95	514,164.98	484,523.87
008	Нов подземен водопровод за минерална вода гр.Велинград и ремонт и реконструкция на надземна част на Сондаж 4 „Власа“ за мин. вода, находище Велинград	377,892.66	188,946.33	188,924.47
009	Реконструкция на минерален водопровод - дължина 315м/ф300, с. Варвара и изграждане на допълнителен минерален водопровод- дължина 900м/ф200, за общински сгради с.Ветрен дол, община Септември	380,416.06	201,560.11	201,469.76
	Публични проекти - ИПМВ	4,197,844.62	2,195,018.15	2,034,792.44

12.3. Финансиране на публични проекти по Програма “Микропроекти за климата”.

На базата Решение на МС № 175 / 29.03.2017 г. и на Споразумението на прехвърляне на годишно разпределение на количество емисии (Annual emissions allocations – AEAs) в рамките на НДЕФ е институционализирана Програма “Микропроекти за климата”. Средствата по тази програма се изразходват за малки проекти, подпомагащи смекчаването на неблагоприятните климатични промени и адаптацията към тях. През 2019 г. са завършени и изплатени три проекта по ПМПК, стартирали през 2018 г.

Детайлно описание на отчетените през 2019 година разходи за финансиране на проекти по ПМПК е представено в таблицата по-долу:

№ на проект а	Бенефициер	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (Обща стойност с ДДС)	Сума по договор за финансиране с НДЕФ (% от общата стойност)	Изразходвани средства по проекти (финансиране %) през текущата година (2019)
		лв.	лв.	лв.
002	Черноморски изследователски енергиен център	30,611.60	30,611.60	30,600.00
003	Министерство на финансите	49,200.00	49,200.00	37,476.24
005	РС Балканка 2009	49,852.00	49,852.00	24,926.00
	Микропроекти за климата	129,663.60	129,663.60	93,002.24

13. Разходи за материали

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Топлоенергия и електроенергия	(4)	(4)
Гориво, масла и части за автомобили	(5)	(5)
Офис материали	(1)	(3)
Други	(6)	(8)
	(16)	(20)

Поясненията към финансовия отчет от стр. 64 до стр. 86 представляват неразделна част от него.

14. Разходи за външни услуги

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Консултантски услуги, вкл. институционално развитие	(165)	(150)
Комуникационни услуги	(5)	(7)
Застраховки и охрана	(3)	(3)
Сервизно обслужване	(27)	(27)
Одиторски услуги, включително на финансираните проекти	(25)	(108)
Други	(8)	(33)
	(233)	(328)

15. Други разходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи за командировки	(39)	(27)
Други	(1)	-
	(40)	(27)

16. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи са 3 хил. лв., като те представляват разходи за банкови такси и разходи по валутни операции. През текущия период, както и през предходния, не са отчетени финансови приходи по депозити.

17. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда са ключовият управленски персонал, включващ членовете на Управителния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал се състоят от следните разходи:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения, в т.ч. осигуровки	42	48

18. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	Пояснение	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Финансови активи			
Пари и парични еквиваленти	7	14 234	17 921
Финансови пасиви			
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Търговски и други задължения	10	19	6

19. Основни рискове свързани с дейността на Фонда

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска във Фонда се осъществява от централната администрация на Фонда в сътрудничество с Управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови рискове.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фонда, са описани по-долу.

Пазарен риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс и лихвен риск.

Валутен риск

По-голямата част от операциите на Фонда се осъществяват в български лева. Транзакциите на Фонда в чуждестранна валута не излагат Фонда на значителен валутен риск.

Лихвен риск

Политиката на Фонда е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2019 г. Фондът не е изложен на риск от промяна на пазарните лихвени проценти.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда. Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Фондът не е предоставял финансовите си активи като обезпечение.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Фондът да не може да погаси своите задължения. Фондът посреща нуждите си от ликвидни средства, като управлява входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни текущи времеви периоди. Нуждите от ликвидни средства в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план се бюджетираат.

20. Поети ангажименти във връзка с изпълнението на Инвестиционната програма за климата (ИПК)

Към края на 2019 година от НДЕФ са сключени договори за финансиране на проекти по Схемата за енергийна ефективност на сгради и други обекти, които все още не са приключили своето изпълнение със стойност на одобрената субсидия в размер на 3 659 хил.лв. лв. Неусвоената част от финансирането по Инвестиционна програма за климата ИПК възлиза на 9 560 хил. лв., 1 306 хил. лв. са предвидени за схемата за насърчаване използването на електромобили.

В периода 01.01.2019 – 31.12.2019 година са завършени изцяло 17 инвестиционни публични проекта, 6 от които за електромобили.

И през 2019 година дейността на НДЕФ във връзка с изпълнението на публичните проекти по Инвестиционна програма за климата (ИПК) е фокусирана в следните направления:

- Предварителен контрол на техническите проекти и на тръжните процедури. Екофондът изпълнява предварителен контрол по тръжните процедури на всички публични проекти, като прави предварителен преглед и съгласуване, както на тръжната документация на процедурите, така и на техническите проекти за СМР. След успешното завършване на тази процедура и след избирането на изпълнители Фондът сключва договори с бенефициерите.
- Контрол по фактическото изпълнение и плащания. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвани от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма за климата (ИПК), сключени между НДЕФ и Бенефициерите, се извършват по банков път.

21. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на Програма “Минерални води”

През 2019 година НДЕФ осъществява контрол по фактическото изпълнение и плащанията по изпълняващите се 6 проекта. Фондът извършва проверки на място при изпълнението на проектите с цел минимизиране на рисковете. След верифициране и приемане на извършените работи и доставки се извършва повторна документална проверка, последвана от плащания към бенефициерите. Разплащанията по договорите за финансиране по Инвестиционна програма „Минерални води“ се извършват по банков път.

22. Поети ангажменти във връзка с изпълнението на образователните проекти

През 2019 година Фондът се включи активно в изпълнението на двата нови образователни проекта. Осигуреното съфинансиране от страна на НДЕФ е 16 155 лева за проект “За въвеждане на климатични действия в образователната програма на българските училища“. Проект “Мост между действията за климата на европейско и на местно ниво“ се изпълнява на база заложен часове за изпълнение и платима часова ставка.

23. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на следното некоригиращо събитие:

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Фонда не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че може да има негативен ефект върху дейността на Фонда.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от ръководството на 14 април 2020 г.

„НДЕФ е добре управлявана, високоефективна публична институция, финансираща дейности в областта на опазване на околната среда, притежаваща незначителни недостатъци и голям актив, което го прави изключително ценна и уникална по рода си институция в България.

В случай на осигурена категорична подкрепа от страна на правителството фондът притежава необходимия потенциал за изпълнение на многократно по-значима роля при мобилизиране и управление на финансови ресурси, предназначени за осигуряване на съответствие с екологичните изисквания на ЕС в периода на присъединяване.”

*Из „Преглед и оценка на Националния доверителен екофонд”, представен от **Æquilibrium Consulting GmbH** по поръчка на Германското федерално министерство за сътрудничество и развитие (септември 2003 г.), по линия на Пакта за стабилност.*

„Представянето на НДЕФ е много добро по отношение на съответствие, ефективност, устойчивост и оказване на въздействие. Дейностите на фонда в голяма степен съответстват на Добрите практики за управление на публичните разходи за околната среда. Наистина впечатляващо е това, че фондът успява да поддържа висок професионализъм и постига целите си в много сложна обстановка, характерна за всички страни в преход.

Благодарение на това си представяне НДЕФ е изградил впечатляваща репутация сред международните институции и донори.”

*Из „Оценка на Националния доверителен екофонд и суаповото споразумение „Дълг срещу околна среда”, представена от **ECORYS SEE Researchand Consulting** (януари 2011 г.).*

„Всички дейности, допуснати и подкрепени като дейности за позеленяване, са изпълнени в съответствие с принципите на устойчивото развитие и с приложимите международни и национални закони, регламенти, правила, насоки и стандарти, Включително чл. 87, 88 и 89 от Договора за създаване на Европейската общност, отнасящи се до държавната помощ.”

*Из „Окончателен независим одитен доклад за изразяване на сигурност по изпълнението на проекти, финансирани в рамките на Националната схема за зелени инвестиции”, изготвен от **Грант Торнтон ООД** (декември 2015 г.).*

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

бул. „Шипченски проход“, № 67 Б
1574 София, България
тел.: +359 2 973 36 37; 973 38 16
факс: +359 2 973 38 18
E-mail: ecofund@ecofund-bg.org

www.ecofund-bg.org
www.myclimate.bg